

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 12C/82/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624203757
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Zuzana Bajlová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2025:5624203757.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Zuzanou Bajlovou, LL.M., v právnej veci žalobkyne: Obec Svätý Kríž, Svätý Kríž 152, IČO: 00 315 508, právne zastúpená: JUDr. Roman Škerlík, advokát Advokátskej kancelárie so sídlom Letná 61, Spišská Nová Ves, IČO: 42 109 264, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX, právne zastúpený: JANČI & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748, v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky vo výške 84.699,89 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 42.349,94 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 42.349,94 eur od 23. 03. 2013 do 21. 01. 2019.
- II. Vo zvyšnej časti sa žaloba z a m i e t a .
- III. Žalobkyňi sa voči žalovanému p r i z n á v a náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 58 %.
- IV. Žalovanému sa voči žalobkyňi priznáva náhrada trov dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/68/2019 v plnom rozsahu.
- V. Žalobkyňi sa voči žalovanému priznáva náhrada trov dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 6Cdo/75/2021 v plnom rozsahu.
- VI. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 04. 09. 2017, vedenou na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pôvodne pod sp. zn. 4C/30/2017, sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej 84.699,89 eur, spolu s 9,50 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 84.699,89 eur od 11. 10. 2011 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/10/2016 zo dňa 27. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/117/2016 zo dňa 01. 06. 2017 bol žalovaný uznaný za vinného, že v rozpore so znením § 13a ods. 1 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov v spojení s čl. 2 ods. 1 písm. o), čl. 4 a čl. 5 ods. 2 zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, v každom funkčnom období starostu Obce Svätý Kríž, prinajmenšom od roku 2006 do 10. 10. 2011, kedy obci písomne oznámil, že sa vzdáva mandátu starostu obce bez zákonného zmocnenia, pretože po uplynutí 30 dní mu mandát starostu obce zo zákona, ako konateľovi spoločnosti MKM REMONT, s.r.o. zanikol, tento vykonával, teda najmä zvolával a viedol zasadnutia obecného zastupiteľstva, podpísal uznesenia prijaté týmto kolektívnym orgánom jednotky územnej samosprávy a v tejto súvislosti si nechal vyplácať plat starostu obce, čím žalobkyňi spôsobil škodu najmenej 84.699,89 eur, teda uvedeným konaním žalovaný na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že využil niečí omyl a spôsobil tak na cudzom majetku značnú škodu, čím spáchal pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona (ďalej len TZ),

inému spôsobil vážnu ujmu na právach tým, že využil niečí omyl a čím závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas) a tak, že sa vydával za verejného činiteľa, čím spáchal pokračovací prečin poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. b), ods. 2, písm. a), c) TZ v spojení so znením § 138 písm. b) TZ. V prípade, ak by súd nárok žalobkyne považoval nie za nárok na náhradu škody, ale za nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobkyňa z dôvodu právnej istoty uvádza, že v takom prípade si uplatňuje svoj nárok z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Trestné právo pod pojem „škoda“ subsumuje aj tie prípady, ktoré z hľadiska civilného práva možno považovať za bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v postavení obžalovaného na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Keďže suma 84.699,89 eur tvorí súčasť popisu skutku vedenom v bode 1. obžaloby, vzťahuje sa takéto uznanie žalovaného ako na základ nároku, tak na jeho výšku.

2. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že žaloba je nedôvodná. Žalobkyňa sa v žalobe v plnom rozsahu odvoláva na trestné konanie vedené na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 3T/10/2016, avšak uplatnený nárok nijakým spôsobom nešpecifikovala. Zo žaloby nie je zrejmé, z akého právneho titulu si nárok uplatňuje a z akých skutočností odvodzuje výšku uplatneného nároku. Žalobkyňa neuviedla, z čoho sa uplatnená suma skladá, akým spôsobom sa k nej dopracovala. Vzhľadom na to, že z popisu skutkového stavu uvedeného v žalobe vyplýva, že sa jedná o plat starostu za obdobie „prinajmenšom od roku 2006 do 10. 10. 2011“ domnievajú sa, že sama žalobkyňa nevie špecifikovať výšku uplatneného nároku, pričom túto určila len odhadom. Žalobkyňa nepreukázala splnenie jednotlivých podmienok vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu tak, ako ich upravuje § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Zo žaloby nevyplýva, že by žalobkyňa akúkoľvek majetkovú ujmu utrpela. Aj napriek tomu žalovaný preukázateľne vykonával funkciu starostu v rozpore so zákonom, treba mať na zreteli, že túto funkciu a všetky činnosti s ňou súvisiace reálne vykonával. Vzhľadom na uvedené, teda podľa ich názoru potrebné činnosť žalovaného v predmetnom období považovať za činnosť podľa príkaznej zmluvy, kde žalovanému patrí minimálne obvyklá odplata. Obvyklou odplatom za takto náročnú a zodpovednú činnosť je potom nepochybne suma, ktorá sa rovná platu starostu. V prípade, ak by funkciu starostu nevykonával žalovaný, musela by byť bez akýchkoľvek pochybností vykonávať iná osoba, ktorá by bola zvolená do funkcie starostu. Majú za to, že uplatnený nárok je v plnom rozsahu premlčaný, teda vznášajú námietku premlčania. Z podanej žaloby nevyplýva, kedy presne a či vôbec si žalobkyňa v trestnom konaní uplatnila nárok na náhradu škody. Žalobkyňa si nárok na náhradu škody riadne uplatnila až niekedy v roku 2015 v trestnom konaní, preto majú za to, že právo na náhradu škody sa v plnom rozsahu premlčalo. Vyplýva to aj zo zápisnice o konaní o Dohode a vine a treste zo dňa 28. 04. 2015, ako aj samotnej Dohody o vine a treste zo dňa 28. 04. 2015, kde prokurátor odkázal žalobkyňu ako poškodenú s nárokom na náhradu škody na civilné konanie s odôvodnením, že žalobkyňa ako poškodená si v priebehu trestného konania riadne neuplatnila škodu. Až následne, po neschválení dohody o vine a treste so žalovaným ako obvineným, si žalobkyňa v trestnom konaní uplatnila škodu. V zmysle § 112 OZ, ak veriteľ uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. V zmysle konštantnej judikatúry, ako aj súdnej praxe sa právo považuje za uplatnené okrem iného vtedy, keď je zo strany oprávneného vykonaný úkon, ktorý smeruje k tomu, aby o jeho práve bolo rozhodnuté. V prípade trestného konania sa právo považuje za uplatnené v okamihu, keď si poškodený výslovne uplatní právo na náhradu škody a túto škodu aj riadne vyčíslil, resp. špecifikuje. Nepostačí, ak výška škody vyplýva len z vykonaného dokazovania. Riadnym uplatnením nároku na náhradu škody v adhéznom konaní, ktorý by mal za následok spočívanie premlčacej doby, nie je samotné podanie trestného oznámenia, ak neobsahuje požiadavku, aby konkrétnej osobe bola uložená povinnosť na náhradu škody v určitej výške (NS ČR, sp. zn. 25Cdo/2478/2004).

3. Žalobkyňa vo svojej replike uviedla, že s námietkami žalovaného nesúhlasí. Žalobkyňa dostatočne, jasne a určito špecifikovala svoj nárok, vrátane právneho titulu z ktorého si tento nárok uplatňuje. Nárok žalobkyne je nárokom na náhradu škody spôsobenej trestným činom, ktorý sa dopustil žalovaný voči žalobkyňi. Skutkový stav nároku žalobkyne sa zhoduje so skutkovým stavom zisteným v trestnom konaní. Je preto neopodstatnené tvrdenie žalovaného, že by bol nárok žalobkyne nedostatočne špecifikovaný a skutkovo nezdôvodnený. Podľa § 193 CSP je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. S ohľadom na viazanosť súdu trestným rozsudkom o tom, že bol spáchaný trestný čin a že tento spáchal žalovaný, je akákoľvek obrana žalovaného spočívajúca v popieraní jeho konania neopodstatnená. Ostatne, súd v trestnom konaní konštatoval, že žalobkyňi ako poškodenej bola nepochybne konaním žalovaného spôsobená škoda. Porušenie právnej povinnosti bolo preukázané v trestnom konaní. Žalovaný konal v rozpore so

znením § 13a ods. 1 písm. h) Zákona o obecnom zriadení (ďalej len ZoOZ) v spojení s čl. 2 ods. 1 písm. o), čl. 4 a čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Žalovaný poberal plat obce, ktorý mu s výnimkou jeho pomernej časti počas zákonnej lehoty na skončenie podnikateľskej činnosti nepatrilo. Žalovaný funkciu starostu obce využíval na uprednostňovanie svojich podnikateľských aktivít. Nemožno sa stotožniť s obranou žalovaného, že by konanie žalovaného bolo potrebné považovať za činnosť podľa príkaznej zmluvy. Konanie žalovaného bolo protiprávne, nezákonné a v natoľko intenzívnej miere, že tým došlo k spáchaniu trestného činu. Preto akékoľvek úvahy žalovaného o tom, že by mu mala za jeho činnosť patriť odplata sú neopodstatnené, ba dovoľia si povedať, že aj absurdné. Podstatou je, že žalovaný nemal právny nárok na vyplatenie platu za čas, kedy mu mandát starostu obce zanikol zo zákona. Plnenie, ktoré žalovaný získal, bolo dosiahnuté trestnou činnosťou, a teda zodpovedá plneniu z nepoctivých zdrojov v súlade s § 451 ods. 2 OZ. Samotná škoda, ktorá vznikla žalovanému, resp. bezdôvodné obohatenie vyplýva z dokladu, ktoré sa nachádzajú v trestnom spise. Skutočnosť, že došlo k ujme na strane žalobkyne, konštatoval aj trestný súd. Je daná príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a spôsobenou škodou. Z trestného rozsudku je zrejmé aj zavinenie žalovaného, a to vo forme úmyslu. Žalobkyňa si včas uplatnila svoj nárok v trestnom konaní a ani žalovaný v trestnom konaní nenamietal premlčanie práva žalobkyne. Ani súd v trestnom konaní nemal za preukázané, že by náhrada škody zo strany žalobkyne/poškodenej bola uplatnená oneskorene. V prípade, ak by došlo k premlčaniu práva žalobkyne (čo sa ale nestalo), by bolo potrebné námietku premlčania považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a na tieto námietky neprihliadať. Žalobkyňa hneď potom, čo zistila skutočnosť svedčiacu o podozrení zo spáchania trestnej činnosti žalovaným, podala trestné oznámenie a konala proti žalovanému. Žalovaný teda vedel o tom, že žalobkyňa si voči nemu uplatňuje nárok a žalobkyňa v žiadnom prípade nebola vo veci nečinná.

4. Žalovaný vo duplike uviedol, že žalobkyňa doposiaľ nešpecifikovala uplatnený nárok, keď opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Zo žaloby nevyplýva, že by žalobkyňa akúkoľvek majetkovú ujmu utrpela. Uplatnený nárok je v celom rozsahu premlčaný. Žalobkyňa si nárok na náhradu škody riadne uplatnila až niekedy v roku 2015 v trestnom konaní a majú za to, že právo na náhradu škody sa v plnom rozsahu premlčalo. Námietku premlčania nemožno v žiadnom prípade považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Je všeobecnou zásadou civilného práva, že právo patrí bdelym. Každé jedno premlčanie spôsobuje nemožnosť uplatnenia oprávneného nároku pred súdom. Vzhľadom na to, čo je v zásade každý premlčaný nárok je oprávnený, bolo by potom možné každú jednu námietku premlčania považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Takýto postup by následne znamenal neopodstatnené narušenie a zásah do právnej istoty účastníkov občianskoprávných vzťahov, kedy by sa každý veriteľ jednoducho domáhal, že na námietku premlčania nemožno prihliadať.

5. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 4C/30/2017-231 (v poradí prvým) zo dňa 11. 01. 2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 84.699,89 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 84.699,89 eur od 11. 10. 2011 do zaplatenia a žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 11Co/168/2018-309 (v poradí prvým) zo dňa 31. 07. 2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 84.699,89 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku potvrdil; rozsudok prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 84.699,89 eur od 11. 10. 2011 do zaplatenia, ako aj vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žaloba žalobkyne obsahuje všetky náležitosti vyžadované CSP; stotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie o rozsahu viazanosti civilného súdu rozsudkom trestného súdu ohľadom výšky škody; vznesenú námietku premlčania žalovaným posúdil rozdielne, avšak s rovnakým výsledkom. V časti, čo do zaplatenia príslušenstva – úroku z omeškania, ako aj súvisiacom výroku o trovách konania, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie pre nepreskúmateľnosť. V súvislosti s ďalším rozhodnutím odvolací súd dal súdu prvej inštancie do pozornosti Zbierku stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2002.

7. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 4C/30/2017-334 (v poradí druhým) zo dňa 06. 11. 2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,75 % zo sumy 84.699,89 eur od 23. 03. 2013 do zaplatenia; vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal náhradu trov konania

v rozsahu 58,28 %, ktorý rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/25/2020-414 (v poradí druhým) zo dňa 27. 02. 2020 zrušený a vec v rozsahu zrušenia vrátená na ďalšie konania a nové rozhodnutie, pretože medzičasom na dovolanie žalovaného Najvyšší súd SR uznesením č. k. 4Cdo/68/2019-405 zo dňa 29. 01. 2020 zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/168/2018 zo dňa 31. 07. 2018 a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4C/30/2017 zo dňa 11. 01. 2018 a vec bola vrátená Okresnému súdu Liptovský Mikuláš na ďalšie konanie, t. j. rozhodnutie bolo zrušené len z procesných dôvodov.

8. Po zrušení veci dovolacím súdom bola veci pridelená nová spisová značka 11C/4/2020.

9. Ako vyplýva z odôvodnenia vyššie uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu, v preskúmvanej veci podstatnou a rozhodnou pre posúdenie dôvodnosti podaného dovolania bola otázka existencie a výšky škody, ako aj vznesená námietka premlčania. Podľa dovolacieho súdu si sudy musia náležite ujasniť, akého trestného činu sa žalovaný dopustil (podvod alebo poškodzovanie cudzích práv), vznik škody, jej výšky, ako aj okamih začatia plynutia premlčacej doby. Zároveň dovolací súd vyslovil právny názor, že medzi výškou škody uplatnenou v adhéznom konaní a výškou škody rozhodujúcou pre posúdenie trestnej povahy skutku, môže byť zásadný rozdiel. Súd v civilnom sporovom konaní nie je viazaný v zmysle ustanovenia § 193 CSP výškou škody (R 22/1979, s. 196/494 Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk), musí si urobiť o výške škody vlastný zodpovedný záver podložený úplným zistením skutkového stavu veci a pokiaľ z trestného rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 27. 06. 2016, sp. zn. 3T/10/2016 vo vzťahu k uplatnenému nároku vyplýva, že žalovaný ako starosta spôsobil škodu najmenej vo výške 84.699,89 eur, takéto vyjadrenie škody nemožno považovať za riadne kvantifikované, aj keď táto škoda má predstavovať plat starostu, ktorý žalovaný poberal v období od roku 2006 do 10. 10. 2011, ale bez zistenia, či žalovaný aj fakticky vykonával prácu starostu, za ktorý by mu patrila odmena. Ďalej dovolací súd vyslovil právny názor, že „v konaní o žalobách na náhradu škody je súd povinný i bez návrhu skúmať, či sú dané dôvody pre obmedzenie zodpovednosti žalovaného v dôsledku spoluzavinenia poškodeného (§ 441 Občianskeho zákonníka), prípadne pre porušenie povinnosti zo strany obce a jej orgánov (obecné zastupiteľstvo), hoci okolnosti tohto prípadu tomu zjavne nasvedčujú.“.

10. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 11C/4/2020-202 (v poradí tretím) zo dňa 29. 10. 2020 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 42.349,95 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 42.349,95 eur od 23. 03. 2013 do 25. 10. 2018 a zo sumy 7.450,06 eur od 26. 10. 2018 do 21. 01. 2019, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal.

11. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie tak žalobkyňa, ako aj žalovaný. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 11Co/21/2021-281 (v poradí tretím) zo dňa 25. 05. 2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnej zo strán sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd pri posúdení otázky možného spoluzavinenia žalobkyne - poškodenej na spôsobenej škode vychádzal zo záverov dovolacieho súdu vyslovených v uznesení č. k. 4Cdo/68/2019-405 zo dňa 29. 01. 2020, bod 21. odôvodnenia rozhodnutia a zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o spoluzavinení žalobkyne na spôsobenej škode spolu so žalovaným, a to v rovnakom rozsahu ako zo strany žalovaného (t. j. 50 %) tak, ako to vyplýva z bodov 43. až 45. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a bodu 14. a 15. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu (sp. zn. 11Co/21/2021 zo dňa 25. 05. 2021).

12. Na dovolanie žalobkyne a žalovaného Najvyšší súd SR uznesením č. k. 6Cdo/75/2021 zo dňa 23. 07. 2024 rozsudok Krajského súdu v Žiline z 25. 05. 2021, sp. zn. 11Co/21/2021 vo veci samej, týkajúcej sa potvrdenia vo zvyšku žalobu zamietajúceho rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 29. 10. 2020, č. k. 11C/4/2020-202 a v časti trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol.

13. Ako vyplýva z vyššie uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu (ktorým bol pôvodný kategorický záver dovolacieho súdu o spoluzavinení žalobkyne v značnej miere precizovaný), „... z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nemožno spoľahlivo vyvodit' ani to, aké bolo (za predpokladu úvah o kolektívnej „spoluzodpovednosti“ poslancov obecného zastupiteľstva) presné zloženie zastupiteľstva v rozhodnom období, aký bol podiel jeho členov s vedomosťou o probléme predstavovanom žalovaným a podiel ďalších členov bez takej vedomosti a napokon, či a v akom príbuzenskom pomere k žalovanému

boli (až dvaja) členovia zastupiteľstva s totožným priezviskom a ako by títo boli schopní ovplyvniť prípadné hlasovanie majúce žalobkyňu ubrániť pred záverom o jej spoluzavinení na vzniku škody, ktorej náhrady sa domáhala.“. Dovolací súd konštatoval nedostatočnú (absentujúcu) argumentáciu tak v rozsudku odvolacieho súdu, ako aj v rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobkyňou predostretým námietkam, konkrétne, aký mal byť správny postup pri určovaní platu starostu a pri výkone kontrolnej pôsobnosti obecného zastupiteľstva z hľadiska posúdenia/vylúčenia spoluzavinenia poškodenej. Uvedené vylučovalo akýkoľvek iný záver dovolacieho súdu než ten, že spomínaný postup odvolacieho súdu mal za následok (v časti potvrdzujúcej rozsudok súdu prvej inštancie zamietajúci žalobu) zaťaženie konania (pred odvolacím súdom) tvrdenou tzv. zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd uviedol, že „nemožnosť brania v trestnom konaní na zodpovednosť aj poškodeného trestnou činnosťou tak otázka prípadného zavinenia poškodeného nemôže byť nikdy riešená výrokom odsudzujúceho rozsudku v trestnom konaní a jedinou schodnou cestou vyriešenia prípadného problému podielu poškodeného na vzniku škody môže byť buď civilné sporové konanie o náhradu škody, vedené poškodeným proti už odsúdenému páchatelovi trestnej činnosti, ktorej následkom je škoda, alebo vyriešenie otázky podľa rovnakých princípov aj ustanovení v tzv. adhéznom konaní (pokiaľ si pravda v trestnom konaní súd trúfne aj na obrazné oddelenie zrna od pliev a sám - tu logicky nanajvyš ako otázku predbežnú - vyrieši aj otázku prípadného podielu poškodeného na vzniku škody a úmerne tomu výšku náhrady požadovanej poškodeným, bez spochybňovania výšky škody ako takej, zníži).“

14. Po zrušení veci dovolacím súdom bola veci pridelená nová spisová značka 12C/82/2024.

15. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 11Co/109/2024-404 (v poradí štvrtým rozhodnutím v predmetnej sporovej veci) zo dňa 30. 04. 2025 rozsudok súdu prvej inštancie v druhom výroku a v poradí treťom výroku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vyzvať strany sporu na doplnenie (konkretizovanie) svojich skutkových tvrdení, keď samotná argumentácia, či už žalobkyne na strane jednej, resp. žalovaného na strane druhej, týkajúca sa vedomosti niektorých poslancov obecného zastupiteľstva o vykonávaní podnikateľskej činnosti zo strany žalovaného bez konkretizovania týchto tvrdení vo vzťahu k ingerencii obecného zastupiteľstva ako orgánu obce (nie fyzických osôb, ktoré boli poslancami obecného zastupiteľstva), je rozhodnou pre možnú aplikáciu ust. § 441 OZ. V tejto súvislosti odvolací súd akcentoval tú skutočnosť, že dôkazné bremeno a povinnosť tvrdenia skutočností rozhodných pre vyslovenie záveru o spoluzavinení poškodenej (v danom prípade žalobkyne) zaťažuje v spore žalovaného.

16. Na výzvu súdu prvej inštancie právny zástupca žalovaného podaním doručeným súdu dňa 30. 06. 2025 (č. I. 423 spisu) uviedol, že krajský súd v odôvodnení uznesenia uvádza, pre posúdenie možného spoluzavinenia poškodenej – žalobkyne je rozhodným zistenie, či obecné zastupiteľstvo ako orgán žalobcu malo vedomosť o dôvodoch spôsobujúcich ex lege zánik funkcie starostu – žalovaného v tom zmysle, či tomuto orgánu bol predložený nejaký návrh alebo podnet, ktorým by sa obecné zastupiteľstvo malo v rámci svojej právomoci povinnosť zaoberať. Odvolací súd uvádza, že nemožno stotožňovať v absolútnom ponímaní vedomosť niektorého z poslancov obecného zastupiteľstva o vykonávaní podnikateľskej činnosti zo strany žalovaného s vedomosťou obecného zastupiteľstva o tejto skutočnosti. Vyššie uvedené právne názory nemožno považovať za správne. Posúdenie otázky spoluzavinenia odvolacím súdom je prílišne povrchné a ploché a neodzrkadľuje realitu. Považujú za nesprávne, aby odvolací súd polemizoval nad tým, či individuálnu vedomosť poslancov obecného zastupiteľstva obce, kde žilo v danom čase 800 obyvateľov a kde každý každého pozná a všetko o ňom vie (čo je objektívna skutočnosť), možno zamieňať s vedomosťou obecného zastupiteľstva. O to skôr v prípade, ak predmetnú „individuálnu“ vedomosť malo minimálne päť z celkového počtu siedmych poslancov obecného zastupiteľstva. Rovnako považujú za nesprávne posúdenie otázky, do akej miery mohlo obecné zastupiteľstvo ovplyvniť výšku platu starostu. Podstatné v tomto prípade totiž nie je to, či obecné zastupiteľstvo malo vplyv na výšku platu starostu, ale to, aké úkony mohlo obecné zastupiteľstvo a jej jednotliví poslanci vykonať v rámci výkonu svojej kontrolnej funkcie k tomu, aby zabránilo v protiprávnom stave, ktorý nastal. Obecné zastupiteľstvo je najvyšší orgán obce, ktorý rozhoduje o základných otázkach života obce. Okrem jeho významnej zákonodarnej funkcie, má obecné zastupiteľstvo aj zásadnú kontrolnú funkciu. Zastupiteľstvo môže požadovať od starostu informácie o jeho činnosti. Poslanci obecného zastupiteľstva môžu zriadiť komisie, ktoré sa budú zaoberať kontrolou činnosti starostu, a to najmä v súvislosti s rozpočtom a správou majetku obce. Obecné zastupiteľstvo môže zriadiť kontrolnú komisiu, ktorá bude mať za úlohu preverovať hospodárenie obce, plnenie

rozpočtu, nakladanie s majetkom obce a výkon povinností starostu. Ak poslanci pochybujú o zákonnosti postupu starostu, môžu podnetom požadovať preverenie zo strany príslušných orgánov (prokurátor, NKÚ a pod.) alebo audítora, či je postup starostu v súlade so zákonom. Ak poslanci zistia nezrovnalosti alebo porušenia povinností starostom, môžu zvolať mimoriadne zasadnutie obecného zastupiteľstva na prejednanie týchto otázok. Ak požiada o zvolanie zasadnutia obecného zastupiteľstva aspoň tretina poslancov, starosta zvolá zasadnutie obecného zastupiteľstva tak, aby sa uskutočnilo do 15 dní od doručenia žiadosti na jeho konanie. Ak starosta nezvolá zasadnutie obecného zastupiteľstva, zvolá ho zástupca starostu alebo iný poslanec poverený obecným zastupiteľstvom. Ak starosta nie je prítomný alebo odmietne viesť takto zvolané zasadnutie obecného zastupiteľstva, vedie ho ten, kto zvolal obecné zastupiteľstvo. Do pozornosti tiež dávajú, že v rozhodnom období mala obec riadne zvoleného hlavného kontrolóra, ktorého povinnosťou bolo kontrolovať okrem iného aj výkon funkcie starostu a obecného zastupiteľstva. Hlavný kontrolór je najsilnejším prvkom vnútornej kontroly v obci. Hlavného kontrolóra volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo. Do jeho kontrolnej činnosti patrí kontrola zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností a petícií, kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane nariadení obce, kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva, kontrola dodržiavania interných predpisov obce a kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi. Kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra podliehajú všetky osoby, ktoré nakladajú s majetkom obce alebo ktorým bol majetok obce prenechaný na užívanie. V tejto súvislosti uvádzajú, že v prípade, ak minimálne piati poslanci obecného zastupiteľstva (zo siedmich) mali vedomosť o tom, že starosta vykonáva podnikateľskú činnosť a že bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, mali možnosť iniciatívne zvolať obecné zastupiteľstvo, zriadiť pre tento účel osobitnú kontrolnú komisiu, požiadať hlavného kontrolóra o preverenie zákonnosti postupu starostu a nezlučiteľnosti jeho funkcie. Okrem uvedeného mali možnosť podať podnet na príslušnú prokuratúru, prípadne podať na starostu trestné oznámenie, alebo civilnú žalobu. Jednotliví poslanci (individuálne), ale ani obecné zastupiteľstvo nevykonalo žiaden z vyššie uvedených úkonov, čím zásadným spôsobom porušili svoje zákonné povinnosti v rovnakom rozsahu ako starosta. Považujú za nepripustné, aby doslova alibistický prístup k výkonu svojej funkcie jednotlivými poslancami bol posúdený ako nedbanlivostné konanie so zanedbateľnými právnymi následkami. Funkcia poslanca je dobrovoľná verejná funkcia, ktorú si ten ktorý človek sám vyberie a rozhodne sa ju robiť preto, aby sa aktívne angažoval na riadení vecí verejných. Funkcia poslanca už zo svojej podstaty nespočíva v tom, že poslanec odovzdane raz za čas prípade na zasadnutie obecného zastupiteľstva, aby si pasívne vypočul starostu, zodvihol ruku keď treba a na záver si zajedol chlebičky. V prípade, ak jednotliví poslanci, vedomí si protiprávneho postupu starostu, vo veci aktívne nekonali a minimálne toto protiprávne konanie neoznámili hlavnému kontrolórovi, prokurátorovi alebo polícii, alebo aspoň nezriadili komisiu na preverenie tohto stavu, nemôžu sa zbaviť spoluzodpovednosti za škodu, ktorá obci vznikla. Je potrebné uviesť, že to bolo práve obecné zastupiteľstvo obce Svätý Kríž, ktoré svojím uznesením č. 48-54 zo dňa 11. 07. 2012 poverilo hlavného kontrolóra obce na podanie trestného oznámenia na žalovaného. Trestné oznámenie podávala za obec A. E., ktorá v tom čase vykonávala funkciu hlavného kontrolóra obce. Vyvstáva teda základná a najdôležitejšia otázka – ako je možné, že v roku 2012 mohlo obecné zastupiteľstvo iniciatívne poveriť hlavného kontrolóra na podanie trestného oznámenia na starostu a prečo rovnakým spôsobom nepostupovalo obecné zastupiteľstvo v období rokov 2006 – 2011?

17. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že základ nároku žalobkyne nie je sporný, sporným môže byť najvyššia výška nároku s ohľadom na obranu žalovaného. Žalovaný sa v konaní bráni tým, že hoci on sám zastával funkciu starostu obce protiprávne, v obci Svätý Kríž pôsobilo aj obecné zastupiteľstvo, a teda je daná spoluzodpovednosť žalobkyne na vzniknutej škode. Predmetom posúdenia súdom má byť otázka, či je daná výlučná zodpovednosť žalovaného na vzniku škody, alebo do úvahy prichádza spoluzodpovednosť žalovanej ako poškodenej a ak áno, v akom rozsahu. Súd by sa mal vysporiadať s tým, či obecnému zastupiteľstvu boli niekedy „oficiálne“ oznámené dôvody nezlučiteľnosti funkcie (t. j. že žalovaný podniká) a či sa tým niekedy obecné zastupiteľstvo zaoberalo a hlasovalo o plati starostu, a ak obecné zastupiteľstvo rozhodovalo o schválení platu starostovi alebo odmien pre starostu, či mali poslanci vedomosť o tom, že žalovaný stále podniká a či poslanci, ktorí toto vedeli, mohli ovplyvniť výsledok hlasovania (t. j. či ich bola väčšina). Žalobkyňa podrobne v podaní zo dňa 02. 10. 2020 vymedzila rozhodné obdobie uplatneného nároku vo výške 84.699,89 eur podľa mzdových listov za január 2007 až október 2011. December 2006 sa nezapočítaval do rozhodného obdobia, nakoľko žalovanému zanikol mandát starostu obce až márnym uplynutím 30 dňovej lehoty,

v ktorej mal urobiť úkony na odstránenie dôvodov nezlučiteľnosti funkcií, čo neurobil. Preto december 2006 ako mesiac, v ktorom plynula žalovanému 30 dňová lehota, nie je premietnutý v sume 84.699,89 eur. Dôkazné bremeno preukázania skutočností svedčiacich o spoluzodpovednosti žalobkyne na škode leží na žalovanom, pričom žalovaný toto dôkazné bremeno neuniesol. Poslancami vo funkčnom období 2006 – 2010 boli F. G. D., F. H. I., J. E., B. K. (od 31. 05. 2007 ho nahradil A. B. ml.), G. L., H. M. (od 18. 03. 2009 ho nahradila K. B.) a E. H. I.. Následne po komunálnych voľbách konaných v októbri 2010 sa poslancami stali F. G. D., F. H. I., J. E., J. N., C. B., F. I. O. a G. L.. Jediný poslanec, ktorý mal kvalifikovanú vedomosť o podnikateľskej činnosti žalovaného, bol jeho syn A. B. B., pretože so žalovaným pôsobil v spoločnosti MKM REMONT. Pokiaľ ide o všeobecné povedomie v obci o podnikaní žalovaného, podľa svedka v spoločnosti MKM REMONT pôsobila aj jeho mama a sestra, t. j. manželka a dcéra žalovaného. V obci tak mohlo byť rozšírené len všeobecné povedomie o tom, že „B. podnikajú“ bez toho, aby obyvatelia obce, teda aj jednotliví poslanci, bližšie poznali vlastnú štruktúru danej spoločnosti. Uvedené zodpovedá výpovedi ostatných svedkov, ktorí zhodne uviedli, že mali len všeobecné informácie o podnikaní žalovaného a predpokladali, že nakoľko ide o rodinnú firmu, tak za túto konajú príbuzní žalovaného. Žiaden zo svedkov nemá právnické vzdelanie a ani nepôsobil v samospráve (napr. ako zamestnanec obecného úradu, hlavný kontrolór obce). Zákaz starostu obce podnikat' vyplýval nie priamo z ust. § 13a ods. 1 písm. h) ZoOZ, ale až v jeho spojení s čl. 2 ods. 1 písm. o), čl. 4 a čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu. Teda ZoOZ neobsahoval výslovne klauzulu, že „starosta nesmie podnikat'“. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že obecné zastupiteľstvo nemalo kvalifikovanú vedomosť o tom, že žalovaný podniká a preto sa ani nemohla prejaviť, a ani sa nikdy neprejavila, v jeho rozhodovacej činnosti. Všetci svedkovia zhodne vypovedali, že žalovaný svoje podnikateľské aktivity nikdy neoznámil obecnému zastupiteľstvu a obecné zastupiteľstvo ani nikdy neprerokovalo skutočnosti týkajúce sa zániku funkcie starostu. Obecnému zastupiteľstvu nikdy nebol predložený nejaký návrh, podnet, ktorým by sa malo v rámci svojej pôsobnosti zaoberať. Obecné zastupiteľstvo sa nijako nepodieľalo na „kreovaní“ či „udržiavaní“ protiprávneho stavu vyvolaného výlučne žalovaným, nakoľko podnikateľské aktivity žalovaného neboli predmetom žiadneho hlasovania. Uvedené platí rovnako aj vo vzťahu k vyplácaniu platu starostu obce. Z výpovede svedkov jednoznačne vyplynulo, že žalovaný vo vzťahu k žalobkyne neurobil žiadne oznámenie o skutočnostiach vyplývajúcich z § 13a písm. h), čo samo o sebe vylučuje, aby obecné zastupiteľstvo niekedy rozhodovalo o schválení platu starostu s kolektívnym „vedomím“ o tom, že žalovaný protiprávne zastáva funkciu starostu obce. Z výpovedí bývalých poslancov vyplynulo, že niektorí nemali žiadnu vedomosť o podnikaní žalovaného, niektorí mali len veľmi všeobecnú vedomosť o tom, že podniká rodina žalovaného a domnievali sa, že žalovaný si svoje podnikateľské aktivity usporiadal prostredníctvom svojich rodinných príslušníkov. Žiaden iný poslanec okrem syna žalovaného nevedel o tom, že žalovaný je konateľom spoločnosti MKM REMONT, naopak, práve zhoda mena a priezviska žalovaného a jeho syna umocňovala presvedčenie poslancov, že v mene súkromnej spoločnosti koná jeho syn. Žalovaný pritom ani neuviedol, kedy by malo prebehnúť nejaké zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré by schvaľovalo mzdu žalovaného alebo ju prerokovávalo (prípadne sa zaoberalo zánikom funkcie starostu) v takom zložení poslancov (ktorí by mali vedomosť o dôvodoch zániku funkcie starostu), že by to malo vplyv na výsledok hlasovania takým spôsobom, že by hlasovali za schválenie platu starostu. Absolútne odmietajú argumentáciu žalovaného, ktorý namietá pasivitu poslancov obecného zastupiteľstva. Ust. § 13a ods. 1 písm. h) ukladá starostovi, a nie poslancovi, povinnosť vykonať do 30 dní od vzniku nezlučiteľnosti funkcií úkon smerujúci k odstráneniu nezlučiteľnosti funkcií. V danom prípade ukončiť podnikanie, vykonať zmeny v súkromnej obchodnej spoločnosti. Takéto úkony nemohli za žalovaného urobiť poslanci ani v prípade, ak by bližšie poznali štruktúru obchodnej spoločnosti MKM REMONT (čo nepoznali). Právny zástupca žalovaného namietal hrubé porušenie povinností poslancov, pretože títo sa „bez akéhokoľvek vážneho dôvodu spoľahli na to, že starosta postupuje a koná zákonne. Nijakým spôsobom túto jeho činnosť nepreverovali a ani nekontrolovali.“ Uvedenú argumentáciu považujú za nelogickú, absurdnú a scestnú. V spoločnosti sa zákonosť konania osôb prezumuje, čoho odrazom je aj zásada prezumpcie neviny. Preto považujú za absolútne neprijateľnú argumentáciu žalovaného o tom, že zavinenie poslancov spočíva v tom, že títo sa bez vážneho dôvodu spoľahli na to, že starosta bude konať zákonne. Vyčítať poslancovi, že títo predpokladali, že žalovaný bude vo funkcii starostu konať zákonne, a preto sú poslanci obecného zastupiteľstva spoluzodpovední za škodu spôsobenú žalovaným, je skutočne inovatívnym prístupom k výkladu spoluzodpovednosti za spôsobenú škodu. Žalovanému pritom úplne uniklo, že každý starosta skladá sľub v zmysle § 13 ods. 2 ZoOZ. Žalovaný neuviedol, ktorú konkrétnu zákonnú povinnosť mali porušiť poslanci, ktorá by zakladala spoluzodpovednosť žalobkyne na vzniknutej škode. Žalovaný len všeobecne namietal, že poslanci nevykonávali „kontrolné právomoci“ bez toho, aby tieto právomoci žalovaný konkretizoval. Obecné zastupiteľstvo a starosta sú dva rovnocenné orgány obce. Starosta

nie je ani nadriadeným a ani podriadeným orgánom obecného zastupiteľstva. Obecné zastupiteľstvo nemôže ukladať starostovi povinnosti, nemôže ho zaväzovať niečo konať. Podľa § 25 ods. 4 je poslanec oprávnený interpelovať starostu a členov obecnej rady vo veciach týkajúcich sa výkonu ich práce. Interpelácia je kvalifikovaná otázka, nie kontrola starostu, pričom ZoOZ ani neukladá starostovi lehotu, v ktorej by mal na interpeláciu odpovedať. Celá zodpovednosť za spôsobenú škodu leží výlučne na pleciach žalovaného, za čo bol žalovaný aj právoplatne odsúdený v trestnom konaní. Žalovaný sa nemôže úspešne brániť v konaní tvrdením, že žalobkyňa spoluzodpovedá za vzniknutú škodu, pretože poslanci obecného zastupiteľstva mali žalovanému skôr zabrániť v páchaní trestnej činnosti. Konanie žalovaného bolo výlučne aktom jeho slobodnej vôle. Nútili snáď poslanci žalovaného, aby podnikal? Bránili mu v ukončení podnikania? Nútili ho poberať plat? Bránili mu poslanci oznámiť skutočnosti svedčiace o nezlučiteľnosti funkcií? Napokon, aj v prípade, ak by súd mal za to, že poslanci nejakým spôsobom pochybili, mohlo by im byť v takomto prípade pričítané nanajvyššie nedbanlivostné zavinenie. Samotní poslanci boli pritom poškodení konaním žalovaného na svojich právach poslancov, čo vyplýva z výsledkov trestného konania. Zločin je závažnejší trestný čin spáchaný úmyselne. Preto je zjavné vylúčená aplikácia ustanovenia § 441 OZ o spoluzavinení poškodenej - žalobkyne.

18. Právny zástupca žalovaného žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že Krajský súd v Žiline sa v rozhodnutí sp. zn. 11Co/21/2021 stotožnil v plnom rozsahu s názorom tunajšieho súdu zo dňa 29. 10. 2020 a vyslovil názor, že obecné zastupiteľstvo, resp. obec je spoluzodpovedná za to, že jej vznikla škoda, ktorá je predmetom tohto konania. Najvyšší súd SR rozhodnutím sp. zn. 6Cdo/85/2021 síce zrušil rozhodnutie krajského súdu, avšak zrušil ho pre zmätočnosť a pre nedostatočné odôvodnenie, a nie preto, že by nebola daná spoluzodpovednosť, resp. k spoluzodpovednosti sa nevyjadroval a na záver prišlo pomerne prekvapivé, až z ich pohľadu nečakané rozhodnutie Krajského súdu sp. zn. 11Co/109/2024, ktoré v obdobnom zložení dvoch členov senátu, zmenili svoju argumentáciu tým, že z vykonaného dokazovania by malo vyplývať, že obec nemohla byť spoluzodpovedná, aj s prihliadnutím na pomer závažnosti konania škodcu a poškodeného. Toto rozhodnutie krajského súdu, napriek tomu, že je ním súd viazaný, považujú za prekvapivé a nesprávne. Prvostupňový súd je viazaný uznesením NS SR, sp. zn. 4Cdo/68/2019, ktoré rozhodnutie nikdy nebolo zmenené alebo iným spôsobom napadnuté. Z výsluchov svedkov, ktoré boli vykonané v tomto konaní, ale aj z listín, ktoré boli prečítané zo spisu vyplýva, že svedkovia, ktorí boli v rozhodnom čase poslancami obecného zastupiteľstva, mali vedomosť o tom, že v rozhodnom čase žalovaný je konateľom obchodnej spoločnosti MKM REMONT. Táto vedomosť bola nielen individuálna, ako sa snaží navodiť krajský súd vo svojom rozhodnutí. Táto vedomosť bola celkom zjavne všeobecnou vedomosťou. Preto považujú za scestné, aby bola zamieňaná nejaká individuálna vedomosť poslanca so všeobecnou vedomosťou obecného zastupiteľstva. Pokiaľ ide o činnosť samotného obecného zastupiteľstva, považujú za irelevantné, že či táto vedomosť sa mala alebo mohla pretaviť do akejkoľvek rozhodovacej činnosti obecného zastupiteľstva. Je to absolútne nepodstatné, či obecné zastupiteľstvo na základe tejto informácie malo možnosť ovplyvniť výšku platu žalovaného. Podstatné je to, že zastupiteľstvo, ako aj jednotliví poslanci zastupiteľstva, mali vedomosť o tom, že starosta koná protizákonne. Či už táto vedomosť bola kvalifikovaná alebo nie, zo zákona boli povinní túto svoju vedomosť pretaviť do kontrolnej činnosti. Úlohou obecného zastupiteľstva je kontrolovať a nie dôverovať. Z výpovede jednotlivých poslancov však vyplýva, že títo nielenže sa nezaujímal o to, aké sú ich povinnosti zo zákona, oni ani nemali snahu si tieto povinnosti naštudovať, s výnimkou p. L. a p. D.. Obecné zastupiteľstvo v tomto prípade malo možnosť zabrániť protiprávnemu stavu. Poslanci obecného zastupiteľstva, ako aj obecné zastupiteľstvo hrubým spôsobom porušilo svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona, a preto sú spoluzodpovední. Rovnako ako je spoluzodpovedný aj hlavný kontrolór. Z jeho výpovede vyplýva, že tento nepredkladal obecnému zastupiteľstvu plán kontrolnej činnosti, nepredkladal správy o vykonanej kontrole, nedomáhal sa účasti na obecnom zastupiteľstve, neupozorňoval poslancov na to, že starosta porušuje zákon tým, keď ho prípadne neprizve na obecné zastupiteľstvo. Mal vedomosť o tom, že starosta vykonáva podnikateľskú činnosť. Napriek tomu neurobil žiadne úkony, ktoré by mali smerovať k zabráneniu protiprávnemu stavu zo strany žalovaného. Toto samozrejme žalovaného nezaväzuje zodpovednosti, ale sú presvedčení, že to zakladá spoluzodpovednosť obce. O trovách konania navrhujú rozhodnúť v súlade s § 257 CSP a apelujú na konajúci súd, aby prejavil potrebnú dávku sebareflexie a zohľadnil to, že toto konanie je vedené už viac ako 8 rokov. Toto konanie bolo dvakrát na najvyššom súde. Prvýkrát sa vrátilo z toho dôvodu, že tunajší súd zásadným spôsobom porušil právo žalovaného na spravodlivý súdny proces. Druhýkrát bolo toto konanie vrátené preto, že tunajší súd nedostatočným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie. Majú za to, že toto konanie bolo opakovane neprimerane predĺžované, z dôvodu nesprávneho a nezákonného postupu, či už prvostupňového alebo druhostupňového súdu. Došlo tu

k viacerým procesným pochybeniam, ktoré mali za následok zrušenie rozhodnutí vyššími súdnymi inštanciami, a teda opakovaní pojednávani a konania na súde prvej inštancie. Tieto pochybenia však neboli zapríčinené žiadnym konaním alebo opomenutím či už žalobcu alebo žalovaného. V prípade priznania trov úspešnej strane sporu, ak by súd vyhovel žalobe v plnom rozsahu, by došlo k porušeniu zásady hospodárnosti a efektívnosti konania, s ohľadom na opakované rušenie rozhodnutí a opakované pojednávanie vecí, z dôvodu nezákonného postupu, ktorý nezavinili strany konania. Taktiež by takéto rozhodnutie predstavovalo zásah do práv na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže nezákonný postup súdu by potom bol pretavený priamo do práv a povinností účastníka konania.

19. Žalovaný v priebehu sporu uvádzal, že je potrebné skúmať, či vôbec nejaká škoda obci vznikla. On 6 rokov chodil do roboty, robil tri európske projekty. Je pravda, že bol štatutár prevádzky, ale táto pomáhala obci. On obci žiadnu škodu nespôsobil, preto žiada, aby súd vo veci rozumne a spravodlivo rozhodol. Po poslednom zrušení veci sa už pojednávani nezúčastňoval, jeho neprítomnosť bola ospravedlnená jeho právnym zástupcom.

20. Svedkyňa B. A., od 03. 09. 2019 ekonómka obce Svätý Kríž, vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že za roky 2007 až 2011 predložili všetky materiály, a to mzdové listy, výplatný list, výplatnú listinu o prevzatí mzdy v hotovosti, ako aj výpis z bežného účtu, na ktorý bola zasielaná výplata. Takisto preukázali, že boli zaplatené odvody, a to saldo konto zo sociálnej poisťovne. Obec nemá žiadne podlžnosti za svojich zamestnancov na platby za sociálne poistenie. Z položky, ktorá sa teraz nazýva zrážka, je zrejme, že všetky tieto platby boli odoslané. Je pravdou, že vo výplatnej listine za obdobie 08/2010, kde malo byť prevzatie výplaty v hotovosti 471,62 eur, naozaj chýba podpis žalovaného, ale nikde nenašla nijaký list alebo nejakú námietku v osobnom spise, že nebola vyplatená nejaká časť zo mzdy. Odvody v tomto výpise z účtu nie sú. Môžu byť na inom účte, ale v tomto mesiaci podľa saldo konta sociálnej poisťovne bola obec dlžná sociálnej poisťovni na odvodoch 933,20 eur, dátum splatnosti odvodov bol do 30. 09. 2010 a 08. 09. 2010 boli tieto odvody odvedené obcou Svätý Kríž na účet sociálnej poisťovne, zostatok dlhu v tomto mesiaci je 0, čo sa týka obce. Toto sú všetky podklady, ktoré našla v účtovníctve. Tieto platby boli uhradené vždy spoločne, keď sa vypočíta mzda, tak spoločne sú hradené v jednom prevodnom príkaze. V jednom prevodnom príkaze v súčasnosti idú mzdy, sociálna poisťovňa, zdravotná poisťovňa, daňový úrad. Čo sa týka týchto starších období, niekedy to išlo v dvoch dávkach a niekedy aj v troch dávkach. V tomto výpise ale určite tieto odvody neodišli, museli odísť v inom výpise, ktorý momentálne ona v tých dokladoch, ktoré sa odovzdávali, nemá. Za tento mesiac nedala účtovníčka podpísať výplatnú listinu ani jednému zamestnancovi. Ich obec si pravidelne žiada dotácie a vtedy musí zdokladovať, že nemá žiadne nedoplatky voči týmto inštitúciám ako je sociálna, zdravotná poisťovňa a daňový úrad.

21. Svedok B. B., menovec žalovaného, ktorého manželka je súčasne jeho sesternicou uviedol, že pôsobil ako poslanec obecného zastupiteľstva v roku 2002 – 2006. Pokiaľ sa týka platu starostu, tak sa mu vidí, že rozhodovali čo sa týka odmien starostu, že to podmieňoval tým, aby mu boli zadané nejaké úlohy, napr. vybudovať trafostanicu. Žalovaný im neoznámil, že vykonáva podnikateľskú činnosť. Pokiaľ sa týka zástupcu starostu, tak žalovaný mu povedal, že to budem robiť on a keď odišiel na dovolenku, tak mal podpisový vzor v banke na výplatu pre školu. Doslova nevedel, že starosta má stavebnú firmu. Ak vo svojej svedeckej výpovedi v rámci trestného konania v roku 2011 uviedol, že o podnikaní žalovaného sa dozvedel v roku 2004 - 2005, on si už ani nepamätá, že bol vypovedať. Nevie, či starosta oznámil, že podniká. Nevie, či bola zriadená kontrolná komisia. Obec mala hlavného kontrolóra, meno si nespomína. Správy kontrolóra predkladal starosta, s nimi ich oboznamoval tak, že ich čítal, nedával ich k dispozícii. Pod obcou bola Drobná prevádzka na pečenie chleba. Keď nastúpil za poslanca, tak robil v St. Nicolaus ako hlavný technik.

22. Svedok B. K. uviedol, že pokiaľ sa týka žalovaného, jeho stará mama a mama žalovaného boli sestry. Vykonával funkciu poslanca obecného zastupiteľstva, mohlo to byť od roku 2006 do roku 2010. Im starosta obce neoznámil nezlučiteľnosť funkcií, t. j. že podniká. Oni ako obecné zastupiteľstvo nikdy nerozhodovali o plate starostu. Pokiaľ sa týka zástupcu starostu, tak jemu starosta povedal, že túto funkciu budem zastávať on, ale po zvážení určitých skutočností sa potom mandátu poslanca vzdal. Bolo to po pár mesiacoch vykonávania funkcie poslanca obecného zastupiteľstva. Nevie sa vyjadriť, či obecné zastupiteľstvo podávalo návrh na nové voľby starostu. O plate a o podnikateľskej činnosti, kým bol poslancom, nikdy nerozhodovali, ale každý vedel, že má firmu, že podniká, a že je v politickej strane. Nevie ako to mali usporiadané, vie, že firma bola písaná na syna, konateľ bol jeden z nich dvoch,

ktorý, k tomu sa vyjadriť nevie. Keď hovoril, že sa o tom vedelo, tak má na mysli v dedine. Žalovaný mal v tom čase veľa funkcií. Bol majiteľom firmy a predpokladalo sa, že za neho úkony vykonáva jeho syn. Bola to všeobecná vedomosť. Každý v dedine firmu spájal s A. B. starším. S poslancami sa o tom nebavili. On videl hlavného kontrolóra na obecnom zastupiteľstve iba raz, ale o čom sa tam rokovalo, to si nespomína. Kontrolnú činnosť vo vzťahu k starostovi nevykonával, neinicioval zriadenie kontrolnej komisie, o ostatných poslancoch nevie. V čase, keď vykonával funkciu poslanca, bol zásobovač stavebnej firmy. Funkciu poslanca vykonával dva, tri mesiace.

23. Svedok H. M., bez príbuzenského pomeru k žalovanému uviedol, že vykonával funkciu poslanca obecného zastupiteľstva, v tom čase pracoval ako elektromechanik. Bol asi na jednom, dvoch sedeniach, potom už pre pracovné povinnosti nestíhal, tak sa mandátu vzdal. Nepamätá si, že by sa tam rozoberal plat starostu, asi nie a takisto sa tam nepreberalo, že starosta podniká. On nemal vedomosť o tom, že žalovaný podniká. Určite vtedy mal zástupcu, kto o tom rozhodol, či starosta alebo obecné zastupiteľstvo, nevie, asi to bol C. B.. Pokiaľ vo svojej svedeckej výpovedi 15. 05. 2013 uviedol, že vedel, že starosta podniká, on sa domnieval, ale nevedel to naisto. Vtedy sa rozprávalo o tom na dedine, že mal podnikáť, ale on to nemal na 100 % zistené, napríklad z obchodného registra. Počas funkcie poslanca nevykonával kontrolnú činnosť. Jeho funkcia spočívala v tom, že si tam odsedel, popočúval a potom sa mandátu vzdal. On zhruba tušil, čo obnáša funkcia poslanca, teda, že budú niečo schvaľovať, mandát zastával asi 3 - 5 mesiacov.

24. Svedok C. B., bratranec žalovaného uviedol, že viackrát vykonával funkciu poslanca, aj od roku 2010. Im starosta neoznámil nezlučiteľnosť funkcií, t. j. že podniká, ani obecné zastupiteľstvo o tom nerozhodovalo. Pokiaľ sa týka výšky platu, tak o tom podľa zákona rozhoduje obecné zastupiteľstvo. Ich bolo sedem poslancov, oni si na taký papierik napísali od 0 do 50 %, čo sú odmeny a potom sa to spriemerovalo. Na otázku sudkyne, či obecné zastupiteľstvo rozhodlo o zvýšení platu, svedok uviedol, že to boli odmeny za robotu. Starosta mal zástupcu, ale kto to bol nevie, vie, že potom to bol p. D.. Keď nastúpil ako poslanec, vykonával funkciu vedúceho prevádzky. On vedel, že starosta má firmu, ale či bola písaná naňho, to nevie. Že má MKM REMONT, to vedeli všetci, ale na koho je písaná firma, či je to syn alebo brat, to nevedeli. Keď uviedol, že to vedeli všetci, tak to vedela celá dedina, že B. je MKM REMONT, ale kto je konateľ, na koho je to písané, to nevedeli. On kontrolné funkcie vo vzťahu k starostovi nevykonával. S hlavným kontrolórom nekomunikoval, ani ho nevidel. Tuší, že to bol p. P.. Teraz je kontrolór na každom zastupiteľstve, vtedy to bolo celkom inak. To boli rýchle zastupiteľstvá, vtedy to bolo 5-6 bodov na hasičskej schôdzi. On neinicioval zasadnutie mimoriadneho zastupiteľstva, ani žiadny podnet na starostu. Nespomína si, či tak urobil iný poslanec. Podľa neho sa v roku 2010-2011 schvaľoval plat starostu. Vie, že tento sa určuje zo zákona podľa počtu obyvateľov a schvaľovali sa aj nejaké odmeny. Nevie, aké sú kontrolné právomoci vo vzťahu k starostovi.

25. C. G. D., bez príbuzenského pomeru k žalovanému uviedol, že vykonával funkciu poslanca od roku 2006 do roku 2010, od roku 2010 do roku 2012. Oficiálne zo strany starostu im nebola oznámená nezlučiteľnosť výkonu jeho funkcie. Pokiaľ sa týka platových pomerov, tak o tomto rozhodovalo obecné zastupiteľstvo na ustanovujúcej schôdzi v súlade so zákonom. Starosta poberá základný plat podľa zákona podľa počtu obyvateľov, ale myslí, že už v predchádzajúcom období bol tento plat zvýšený o určité percento, v ktorom období to bolo, nevie povedať. Myslí, že predchádzajúca právna úprava bola taká, že obecné zastupiteľstvo mohlo rozhodnúť o nejakom percentuálnom zvýšení. To bolo ešte v období predtým a potom akoby obecné zastupiteľstvo to potvrdzovalo. To bolo ešte predtým ako vykonával funkciu poslanca. V čase, keď sa stal poslancom obecného zastupiteľstva 2006, pracoval ako civil v armáde. On nevykonával vo vzťahu k starostovi žiadne kontrolné právomoci. Čo sa týka vedomosti o jeho podnikateľskej činnosti, tak toto bolo verejne známe, ale odkedy podnikal, k tomu sa vyjadriť nevie. Nepamätá si, že by to bolo predmetom rokovania obecného zastupiteľstva, starosta to neoznámil. Keď hovoril, že sa o tom vedelo, tak vedeli to obyvatelia obce, lebo tam na obci boli také priestory a hovorilo sa, že je tam nejaká zamestnankyňa, ktorá robí účtovníctvo, ale či pre A. B. staršieho, mladšieho, k tomu sa vyjadriť nevie. Ona určite nebola zamestnankyňou obce. O firme vie len to, čo ostatní, a teda že po roku 1989 B. podniká. Starosta mal zástupcu, tohto si vyberal sám a schvaľovalo ho obecné zastupiteľstvo po každom volebnom období, aj v 2006 aj v 2010. V roku 2006 bol zástupcom p. K., keďže sa potom vzdal alebo odstúpil, tak do roka bol navrhnutý a schválený on a takisto navrhnutý a schválený aj v roku 2010. Keď sa potom žalovaný vzdal mandátu, túto funkciu vykonával on. Nemal určené právomoci, nemal ani písomné poverenie, on starostu zastupoval cez dovolu, ale čo sa týkalo hospodárenia, schválenia financií, tak toto nevykonával. Čo sa týka

práce starostu, tak mali nejaké pripomienky, s niektorými návrhmi súhlasili, nesúhlasili a čo sa týka nejakých konkrétnych výhrad voči jeho práci, to si nespomína. V prvom volebnom období hlavný kontrolór nechodil na zasadnutia obecného zastupiteľstva, v druhom sa s ním zoznámil, ale nechodil na každé zasadnutie. V prvom volebnom období tu boli prednesené požiadavky poslancov, aby sa zúčastnil zasadnutí, ale nie vždy mohol, v druhom volebnom období zvlášť ku koncu funkčného obdobia starostu už chodil častejšie. Kontrolór kontroloval väčšinou ekonomickú agendu. Nespomína si, či ich upozornil na nejaké pochybenie starostu. Nespomína si, či poslanci iniciovali zasadnutie mimoriadnej schôdze. Nevie, či niektorí poslanci iniciovali zriadenie kontrolnej komisie. So správou o činnosti hlavného kontrolóra ich ako obecné zastupiteľstvo oboznamoval starosta. Nespomína si, že by podával nejaký podnet na starostu, ohľadne jeho podnikateľskej činnosti nevie, že takáto požiadavka by aj bola na obecnom zastupiteľstve. Keď sa opätovne starosta ujal výkonu svojej funkcie, tak mu schválili ten plat, ktorý mal predtým za predchádzajúce obdobie, to znamená, že mal ten istý plat v rovnakej výške. Starosta nečítal celú správu od kontrolóra, bol to len nejaký výťah. Nespomína si, či im boli tieto správy od kontrolóra predkladané ako podklad na zasadnutie obecného zastupiteľstva. Na základe bočných informácií na zasadnutí v septembri 2011 sa starostu pýtali, či je pravdivá informácia, že bol právoplatne odsúdený, jeho odpoveď bola záporná. Poslanci čítali rozsudok z Okresného súdu Ružomberok, ale kým im prišiel, tak sa medzitým starosta funkcie vzdal. Túto informáciu žiadali z dôvodu, že boli poučení o tom, že v prípade odsúdenia zaniká mandát starostu. Vyplýva to zo zákona. Starosta na zasadnutí obecného zastupiteľstva povedal, aby si našťudovali zákon, aby mali aspoň základné vedomosti. Nie úplne našťudovali, aby mali základnú vedomosť. On dopodrobna zákon neštudoval, mal len informatívnu vedomosť. Predpokladá, že keď nezlučiteľnosť funkcií nebola riešená ako konflikt záujmu za predchádzajúce volebné obdobie, tak mal za to, že je to všetko v poriadku.

26. Svedok A. B. ml., syn žalovaného uviedol, že bol poslancom obecného zastupiteľstva, odkedy - dokedy to si nespomína, vie, že bol aj ako náhradník. Bolo to niekoľko volebných období. Čo sa týka podnikateľskej činnosti žalovaného, tak vie, pretože je spolujiteľ firmy MKM REMONT. Nespomína si, že by žalovaný obecnému zastupiteľstvu oznámil, že podniká, nebolo to predmetom rokovania. Rokovali aj o plate, ako a kedy, k tomu sa vyjadriť nevie. Určite mal starosta zvoleného zástupcu a to tak, že si ho sám navrhol, obecné zastupiteľstvo ho schválilo. On nemal dôvod vykonávať vo vzťahu k starostovi kontrolné funkcie, ani na neho podnet nedával. Pokiaľ sa týka kontrolnej komisie, tak tá bola zriadená, ale nepamätá si, v ktorých obdobiach to bolo. Tvrdí, že poslanci mali vedomosť o tom, že starosta je konateľom spoločnosti, pretože táto spoločnosť bola založená v roku 1995, najprv tam podnikala mama, sestra, žalovaný je vedený v obchodnom registri od začiatku, vedela to celá dedina. On mal za to, že to fungovalo perfektne, obec nadobudla obrovský majetok, boli tu vykonané rozsiahle investície, investičné projekty. Hlavný kontrolór sa zúčastňoval zasadnutia obecného zastupiteľstva, ale nie každého a určite nenamietal nezlučiteľnosť funkcie. To, že o podnikateľskej činnosti starostu vedeli ostatní poslanci, dedukuje z toho, že ide o maličkú obec, boli tu aj reklamné pútače a je to zapísané v obchodnom registri. Pripúšťa, že na reklamných pútačoch neboli uvedené mená.

27. Okrem výsluchu svedkov sa súd v rámci dokazovania oboznámil s obsahom listín založených v spise, a to so mzdovými listami žalovaného za rozhodné obdobie, s obsahom trestného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/10/2016 a spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 22C/11/2020.

28. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti zhodnotiac všetko, čo v konaní vyšlo najavo, súd zistil tento skutkový stav:

29. Z obsahu pripojeného vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva PZ Liptovský Mikuláš, odbor kriminálnej polície ČVS:ORP-346-OEK-LM-2012 mal súd preukázané, dňa 17. 07. 2012 bolo na Okresnú prokuratúru Liptovský Mikuláš podané trestné oznámenie na neznámeho páchatela pre podozrenie zo spáchania trestného činu, ktorého sa mal o. i. dopustiť aj tým, s peňažnými prostriedkami v peňažnom ústave disponoval A. B. (v tomto spore žalovaný) zároveň ako starosta obce, čo je v rozpore so ZoOZ – funkcia starostu je nezlučiteľná s funkciou štatutárneho orgánu rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie zriadenej obcou, v ktorej bol zvolený (č. I. 7 pripojeného vyšetrovacieho spisu). Uznesením vyšetrovateľa PZ zo dňa 06. 02. 2013 (č. I. 44 pripojeného vyšetrovacieho spisu) bolo začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie voči žalovanému pre pokračovací prečin poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 ods. 2, písm. a), c) TZ v súbehu so zločinom podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) TZ, lebo na podklade zistených skutočností bol odôvodnený záver, že spôsobil vážnu ujmu na právach poslancov obecného zastupiteľstva obce Svätý Kríž tým, že využil ich omyl, keď sa

po dlhší čas vydával za verejného činiteľa – starostu obce Svätý Kríž po tom, čo mu na základe § 13a ods. 1 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení ako starostovi obce Svätý Kríž zo zákona zanikol mandát starostu obce, keďže ako starosta do 30 dní odo dňa vzniku nezlučiteľnosti funkcie, teda od 20. 12. 2006 do 20. 01. 2007 neurobil relevantný úkon na odstránenie tohto rozporu, keďže bol súbežne aj jediným štatutárnym orgánom spoločnosti MKM REMONT, s.r.o., so sídlom Svätý Kríž 43, IČO: 31 633 099 a taktiež podnikal ako podnikateľský subjekt Dušan Matejka MKM REMONT, miesto podnikania Svätý Kríž 43, IČO: 14 177 111 a naďalej sa vydával za starostu až do 15. 12. 2010 a prijímal rozhodnutia, pripájal svoj podpis na verejnej listine s využitím omylu obce Svätý Kríž si nechal vyplácať mzdu prináležiacu starostovi závislú iba od počtu obyvateľov obce v zmysle zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest a poberal taktiež pravidelné finančné odmeny a svojím konaním tak spôsobil obci Svätý Kríž za rok 2007 škodu vo výške 13.715,96 eur, za rok 2008 škodu vo výške 14.698,27 eur, za rok 2009 škodu vo výške 21.432,27 eur, za rok 2010 škodu vo výške 14.959,98 eur, celkovo tak spôsobil škodu vo výške 64.806,48 eur. Predmetné uznesenie bolo žalobkyni ako poškodenej doručené dňa 14. 02. 2013 (č. l. 48 pripojeného vyšetrovacieho spisu). Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš dňa 29. 04. 2013 pod sp. zn. 1 Pv 591/12-13 (č. l. 66 pripojeného vyšetrovacieho spisu) sťažnosť obvineného A. B. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol. Splnomocnená zástupkyňa žalobkyne ako poškodenej v trestnom konaní na základe písomne udelenej plnej moci zo dňa 19. 03. 2013 (č. l. 105 pripojeného vyšetrovacieho spisu) A. E. si dňa 22. 03. 2013 v zmysle § 46 ods. 3 Trestného poriadku uplatnila škodu v trestnom konaní (č. l. 96 pripojeného vyšetrovacieho spisu) vo výške, „ako je uvedená v uznesení o vznesení obvinenia“ (č. l. 100 pripojeného vyšetrovacieho spisu). Rovnako štatutárny zástupca žalobkyne Q. O. sa dňa 16. 06. 2014 (č. l. 108 pripojeného vyšetrovacieho spisu) pripojil k uplatnenému nároku na náhradu škody.

30. Z doplneného dokazovania vyplynulo, že vo volebnom období 2006 – 2010 boli poslancami obecného zastupiteľstva žalobkyne: F. G. D., F. H. I., J. E., B. K. (od 31. 05. 2007 ho nahradil A. B. ml.), G. L., H. M. (od 18. 03. 2009 ho nahradila K. B.) a B. H. I.. S výnimkou B. K. a jeho náhradníka A. B. B.. sú ostatní poslanci bez príbuzenského vzťahu so žalovaným. Zo svedeckých výpovedí poslancov v prípravnom konaní bolo zistené nasledovné: F. G. D. (č. l. 158 pripojeného vyšetrovacieho spisu) vedel, že starosta vlastní firmu MKM REMONT, je si vedomý, že funkcia starostu je nezlučiteľná s funkciou zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený; F. H. I. (č. l. 129 pripojeného vyšetrovacieho spisu) nevedel, že žalovaný je konateľom súkromnej spoločnosti; J. E. (č. l. 145 pripojeného vyšetrovacieho spisu) nevedela, že bývalý starosta je súčasne konateľom súkromnej spoločnosti, nevedela kto bol štatutárom Drobnnej prevádzky, hoci ju riadila obec; B. K. (č. l. 138 pripojeného vyšetrovacieho spisu) vedel a všetci to vedeli, že žalovaný je konateľom MKM REMONT, s.r.o.; náhradník A. B. ml. (č. l. 179 pripojeného vyšetrovacieho spisu) vedel, že žalovaný bol súčasne konateľom MKM REMONT, s.r.o. a živnostníkom; G. L. (č. l. 186 pripojeného vyšetrovacieho spisu) nevedela, že starosta je štatutárom Drobnnej prevádzky, myslela si, že je to organizácia stojaca mimo obce, nemala vedomosť o inštitúte nezlučiteľnosti funkcií; H. M. (č. l. 152 pripojeného vyšetrovacieho spisu) vedel, že starosta má stavebniny v Svätom Kríži a myslí, že šéfom Drobnnej prevádzky bol bývalý starosta; B. H. I. (č. l. 170 pripojeného vyšetrovacieho spisu) nevedel, že starosta je konateľom súkromnej spoločnosti, vedel, že štatutárnym orgánom Drobnnej prevádzky bol žalovaný.

31. V ďalšom volebnom období po komunálnych voľbách konaných v októbri 2010 funkciu poslancov obecného zastupiteľstva vykonávali: F. G. D., F. H. I., J. E., J. N., C. B., F. I. O. a G. L.. Pokiaľ sa týka druhého volebného obdobia, tak jedine C. B. je bratrancom žalovaného, ostatní sú bez príbuzenského vzťahu so žalovaným. C. B. (č. l. 114 pripojeného vyšetrovacieho spisu) vedel, že žalovaný je konateľom spoločnosti MKM REMONT, s.r.o., o tom, že je štatutárnym orgánom Obecného úradu Svätý Kríž, Drobná prevádzka nevedel; C. B. (č. l. 114 pripojeného vyšetrovacieho spisu) vedel, že žalovaný je konateľom súkromnej spoločnosti MKM REMONT; I. O. (č. l. 121 pripojeného vyšetrovacieho spisu) nevedel, že žalovaný je konateľom súkromnej spoločnosti, živnostníkom a štatutárnym orgánom Obecného úradu Svätý Kríž, Drobná prevádzka. I. N. nebol vypočutý v rámci prípravného konania.

32. Z obsahu pripojeného trestného spisu mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 3T/10/2016-1284 zo dňa 27. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 3To/117/2016-1322 zo dňa 01. 06. 2017, v ktorej časti čo do uznania viny nadobudol právoplatnosť 27. 06. 2016, bol žalovaný uznaný vinným so spáchania skutku uvedeného v bode 1. trestného rozsudku, t. j. že v rozpore so znením § 13a ods. 1 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v spojení

so znením čl. 2 ods. 1 písm. o), čl. 4 a čl. 5 ods. 2 zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov v každom funkčnom období starostu obce Svätý Kríž, IČO: 00 315 508, Svätý Kríž 152, okres Liptovský Mikuláš, prinajmenšom od roku 2006 do 10. 10. 2011, kedy obci písomne oznámil, že sa vzdáva mandátu starostu obce, bez zákonného zmocnenia, pretože po uplynutí 30-tich dní mu mandát starostu obce zo zákona ako konateľovi spoločnosti MKM REMONT, s.r.o., IČO: 31 633 099, Svätý Kríž 43, okres Liptovský Mikuláš zanikol, tento vykonával, teda najmä zvolával a viedol zasadnutia obecného zastupiteľstva, podpisoval uznesenia prijaté týmto kolektívnym orgánom jednotky územnej samosprávy a v tejto súvislosti si nechal vyplácať plat starostu obce, čím obci Svätý Kríž spôsobil škodu najmenej vo výške 84.699,89 eur, teda na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že využil niečí omyl a spôsobil tak na cudzom majetku značnú škodu a inému spôsobil vážnu ujmu na právach tým, že využil niečí omyl a čin spáchal závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas) a tak, že sa vydával za verejného činiteľa, čím spáchal pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a pokračovací prečin poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a), c) Trestného zákona, v spojení so znením § 138 písm. b) Trestného zákona. Žalobkyňa bola so svojím uplatneným nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

33. Zo mzdových listov žalovaného za obdobie rokov 2007 – 2011 (č. I. 1128, 1144, 1162, 1175, 1196 pripojeného vyšetrovacieho spisu) bolo zistené nasledovné:

rok	hrubá mzda	čistá mzda	úhrn zdaniteľných príjmov	2007	12.394,84 eur	10.257,85 eur	13.715,96 eur
2008	13.820,62 eur	10.966,34 eur	14.698,27 eur				
2009	19.854,99 eur	16.299,39 eur	21.432,27 eur				
2010	14.709,25 eur	11.403,19 eur	14.959,98 eur				
2011	17.366,73 eur	15.032,12 eur	19.893,41 eur				
spolu		84.699,89 eur					

34. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš (č. I. 60 spisu) mal súd preukázané, že žalobkyňa nemá nedoplatky poisťného na nemocenské a dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, rezervný fond solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

35. Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 22C/11/2020 bolo zistené, že žalovaný žalobkyni na jej účet uhradil žalovanú sumu v dvoch splátkach – dňa 26. 10. 2018 sumu vo výške 34.899,89 eur a dňa 22. 01. 2019 sumu vo výške 50.000 eur.

36. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

37. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

38. Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

39. Podľa § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

40. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

41. Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

42. Podľa § 106 ods. 2 OZ, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

43. Podľa § 112 OZ, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

44. Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

45. Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

46. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba R. S. E. 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

47. Podanou žalobou sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala náhrady škody pôvodne vo výške 84.699,89 eur, ktorú jej žalovaný spôsobil tým, že neoprávnene poberal plat starostu obce, za čo bol právoplatne uznaný vinným z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) TZ v súbehu s pokračovacím prečinom poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a), c) TZ. Pretože rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 11C/4/2020-202 zo dňa 29. 10. 2020, ktorým súd vo výroku I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 42.349,95 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 42.349,95 eur od 23. 03. 2013 do 25. 10. 2018 a zo sumy 7.450,06 eur od 26. 10. 2018 do 21. 01. 2019, nadobudol právoplatnosť dňa 15. 07. 2021, predmetom sporu ostal nárok na zaplatenie zostávajúcej sumy 42.349,94 eur s príslušnými zákonnými úrokmi z omeškania.

48. Nárok uplatnený žalobou súd s poukazom na rozhodnutie R 1/79, v zmysle ktorého nárok na vydanie neoprávneného majetkového prospechu možno uplatniť len v tom prípade, ak nie sú podmienky pre dosiahnutie rovnakého uspokojenia z titulu nároku na náhradu škody, posúdil ako nárok na náhradu škody.

49. Pokiaľ sa týka existencie a výšky škody, súd prvej inštancie sa riadil právnym názorom vysloveným v poradí prvým rozhodnutím dovolacieho súdu, a v tomto smere aj vykonal dokazovanie a rozhodol vo veci. Súd prvej inštancie v zhode so svojim právnym názorom vysloveným v poradí tretím rozsudkom opakovane uvádza, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že jej vznikla škoda tým, že žalovanému neoprávnene vyplácala mzdu. Mandát žalovaného ako starostu zanikol v zmysle § 13a ods. 1 písm. h) ZoOZ, pretože starosta do 30 dní odo dňa vzniku nezlučiteľnosti funkcie nevykonal právny úkon na odstránenie nezlučiteľnosti funkcií. V zmysle článku 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, ktorý sa v zmysle článku 2 ods. 1 písm. o) vzťahuje aj na starostov obcí, starosta obce nesmie podnikáť. Žalovaný vykonával funkciu konateľa spoločnosti MKM REMONT, s.r.o., so sídlom Svätý Križ 43, IČO: 31 633 099. Podanou žalobou si preto žalobkyňa uplatnila náhradu škody vo výške 84.699,89 eur, predstavujúcu úhrn zdaniteľných príjmov, t. j. hrubý príjem zvýšený o odvody zamestnávateľa, ktorý ako vyplýva z predložených mzdových listov, výplatných listov, ako aj z výpisu z účtu žalobkyne, bol žalobkyňou preukázateľne vyplatený žalovanému ako čistý príjem (v hotovosti, resp. na účet žalovaného) a rovnako bolo preukázané, že žalobkyňa uhrádzala za žalovaného nemocenské, dôchodkové poistenie, zdravotné poistenie, daň a ostatné zložky mzdy. Žalovaný počas obdobia, kedy neoprávnene vykonával funkciu starostu, nikdy

nenamietal, že by mu nejaká zložka mzdy nebola vyplatená, resp. odvedená, počas celého trestného konania nerozporoval a nespochybnil výšku žalobkyňou vyplatenej mzdy, nikdy nepoprel spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Súd dal do pozornosti, že žalovaný v spornom období bol (hoci neoprávnené) štatutárnym orgánom žalobkyne a teda okrem iného vystupoval ako štatutárny orgán aj v oblasti pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce a v zmysle Zákonníka práce vykonával právne úkony v mene obce. Pokiaľ sa týka ostatných výplatných listov za sporné obdobie, tieto zo strany žalovaného boli rozporované len vo všeobecnej rovine, bez uvedenia konkrétnych skutkových tvrdení, preto súd dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala existenciu škody spočívajúcu v neoprávnené vyplatenej mzde žalovanému, žalobkyňou odvedených príslušných preddavkov na daň a splnenia si odvodovej povinnosti, ako aj jej výšku predstavujúcu skutočné výdavky žalobkyne na žalovaného ako úhrn zdaniteľných príjmov (tzv. celková cena práce).

50. S takýmto právnym názorom súdu sa napokon žalovaný stotožnil, keďže v podanom odvolaní zo dňa 13. 11. 2020 (č. l. 233 spisu) už výšku škody nerozporoval, rozporoval len jej existenciu. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že žalobkyňa nevznikla škoda, nakoľko žalovaný reálne vykonával v rozhodnom období činnosť zodpovedajúcu funkcii starostu, ktorú podľa názoru žalovaného je potrebné vnímať ako činnosť podľa mandátnej (resp. inej) zmluvy, za ktorú mu patrí minimálne obvyklá odplata, súd uvádza, že je viazaný právnym názorom súdov vyššej inštancie. S uvedenou námietkou sa vysporiadal Krajský súd v Žiline vo svojom uznesení č. k. 11Co/109/2024-404 zo dňa 30. 04. 2025, pričom poukázal na body 15. až 19. svojho rozsudku sp. zn. 11Co/21/2021-281 zo dňa 25. 05. 2021, ako aj na body 16. a 22. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 6Cdo/75/2021 zo dňa 23. 07. 2024, ktorým Najvyšší súd SR (okrem iného) odmietol dovolanie žalovaného s tým, že vo vzťahu k vzniku nároku žalovaného na odmenu za ním vykonávanú prácu starostu podľa ustanovení o mandátnej alebo inej obdobe zmluvy, poukázal na to, že „... už samotný záver o protiprávnosti konania (doplnený skutkovo) aj tými okolnosťami prípadu, na základe ktorých v prípade žalovaného v prejednávanej veci po márnom uplynutí lehoty mu určenej príslušným ústavným zákonom na odstránenie nezlučiteľnosti, už vôbec nešlo (právne) o starostu obce, a preto i o osobu bez oprávnenia na poberanie platu vyplácaného navzdory tomu žalobkyňou, so sebou niesol (ako logický dôsledok) nech aj len implicitne vyjadrený názor, že činnosť žalovaného v rozhodnom období nemohla byť pre žalobkyňu akýmkoľvek prínosom (ba práve naopak, tu bolo nespochybniteľné riziko spochybnenia všetkých úkonov vykonaných žalovaným v mene žalobkyne). To by, samozrejme, neplatilo v prípade riadne obsadenej funkcie starostu osobou, ktorej by mandát trval po celé funkčné (volebné) obdobie, v súlade s tým by obec reprezentovala a za také zastupovanie by jej patrila tiež odmena (ktorú by za neoprávnené vyplácanú považovať nešlo), odhliadajúc na tomto mieste od snahy žalovaného argumentovať v doslovnom rozpore s už klasickou rímsko-právnou zásadou „ex iniuria ius non oritur“ (právo z bezprávia nevznikne), teda neexistenciu (stratu) priameho právneho podkladu na podržanie si ním plnení poskytnutých mu žalobkyňou, tak povediac, „vypodložiť“ argumentáciou v prospech analogickej aplikácie úpravy o zmluvách, hoci v tomto prípade o žiadnu zmluvu nešlo a ani ísť nemohlo.“.

51. V rámci procesnej obrany žalovaný vzniesol voči žalobou uplatnenému nároku námietku premlčania. Súd prvej inštancie sa v poradí tretím rozsudkom (na ktorý v plnom rozsahu odkazuje) s uvedenou námietkou podrobne vysporiadal, pričom vychádzal z právneho názoru odvolacieho súdu (jeho rozhodnutie bolo v poradí prvý dovolacím súdom ohľadne otázky premlčania zrušené len z procesných dôvodov), že riadne a včasné uplatnenie znamená, že nie sú žiadne pochybnosti o uplatnenom nároku, pričom zákon výslovne požaduje, aby boli z návrhu zjavné dôvody a výška uplatneného nároku; stačí, ak poškodený ako dôvod uvedie, že skutkom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia mu bola spôsobená škoda a z tohto dôvodu si uplatňuje nárok na náhradu škody; pokiaľ ide o výšku nároku, treba uviesť aspoň konkrétnu minimálnu výšku spôsobenej škody, prípadne odkaz na dokument (písomnosť), kde je výška určená; nestačí však také vyjadrenie, ktoré odkazuje na budúce vyčíslenie škody. Uplatnenú minimálnu výšku škody možno ďalej upresňovať až do doby, než sa súd na hlavnom pojednávaní odoberie na záverečnú poradu, keďže na určenie výšku uplatneného nároku môže mať vplyv dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní; nárok musí byť uplatnený voči konkrétnemu obvinenému.

52. Súd prvej inštancie zhodne uvádza, že pretože sa u žalovaného jednalo o úmyselný trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 3T/10/2016-1284 zo dňa 27. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 3To/117/2016-1322 zo dňa 01. 06. 2017, pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, táto je desaťročná. Začiatok jej plynutia je

potrebné posudzovať v okamihu, kedy došlo k zavŕšeniu konania obvineného a od tohto momentu posudzovať začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Súd sa preto nestotožnil s právnym názorom žalovaného, že v danom prípade by sa mala posudzovať premlčacia doba od splatnosti tej ktorej vyplatenej mzdy, pretože u žalovaného išlo o pokračovací trestný čin podvodu a poškodzovania cudzích práv, preto je potrebné jeho konanie a nárok z toho vyplývajúci posudzovať ako jeden skutok/celok. Objektívna premlčacia desaťročná doba začala plynúť v deň, kedy žalovanému zanikol mandát starostu, teda kedy prestal poberať plat starostu a to 10. 10. 2011, teda odo dňa nasledujúceho 11. 10. 2011. Žalobkyňa podala trestné oznámenie dňa 17. 07. 2012 (č. I. 1 pripojeného vyšetrovacieho spisu), k vzneseniu obvinenia došlo 06. 02. 2013 (č. I. 44 pripojeného vyšetrovacieho spisu), ktoré uznesenie o vznesení obvinenia bolo žalobkyni ako poškodenej doručené dňa 14. 02. 2013. Od tohto dátumu začala plynúť subjektívna premlčacia doba, teda žalobkyňa sa preukázateľne dozvedela o škode, aj o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Žalobkyňa si škodu uplatnila v trestnom konaní „vo výške uvedenej v uznesení o vznesení obvinenia“ dňa 22. 03. 2013, ako to vyplýva zo zápisnice o výsluchu poškodenej (č. I. 103 pripojeného vyšetrovacieho spisu). Z uznesenia o vznesení obvinenia je zrejmé, že žalovaný začal byť stíhaný pre pokračovací zločin podvodu, v súvislosti s čím mala byť žalobkyni spôsobená škoda vo výške 84.699,84 eur. Žalobkyňa si ako poškodovaná v trestnom konaní uplatnila náhradu škody riadne dňom 22. 03. 2013, v konaní riadne pokračovala, čiže od tohto okamihu premlčacia lehota spočívala a začala plynúť opätovne po skončení trestného konania, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 27. 06. 2017.

53. Vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania sa vyjadril odvolací súd vo svojom ostatnom rozhodnutí, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, aj s odkazom na právny názor dovolacieho súdu takto: „Vo vzťahu k aspektom plynutia premlčacej doby dovolací súd nad rámec záverov vyslovených odvolacím súdom v predchádzajúcom rozhodnutí o odvolaní žalovaného doplnil: „K právnym aspektom plynutia premlčacej doby namietanej žalovaným žiaduce je potom uviesť, že ani prípadné preukázanie tvrdení o skoršom získaní vedomostí žalobkyne o škode a o tom, kto za ňu zodpovedal (bez ohľadu na to, či už vyplatením žalovanému ostatného platu starostu v októbri 2011 alebo podaním žalobkyňou trestného oznámenia v júli 2012), by nazeraním na problém v tejto konkrétnej veci nebolo schopné ovplyvniť, nakoľko po účinne nespochybnenom intermezze trestného konania bolo podanie žaloby v septembri 2017 včasným aj tak.““

54. Možno preto uzavrieť, že žaloba o náhradu škody bola žalobkyňou podaná včas, teda pred uplynutím premlčacej lehoty.

55. Základnou a (aj v zmysle ostatného zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu) doposiaľ nezodpovedanou (avšak rozhodnou) otázkou v prejednávanej spore bolo posúdenie (možného) spoluzavinenia žalobkyne – poškodenej na spôsobenej škode.

56. Na zodpovedanie otázky o možnom spoluzavinení žalobkyne, vzhľadom na vyššie uvedené právne závery odvolacieho a dovolacieho súdu, sa súd preto v tomto rozhodnutí zaoberal, akým spôsobom sa kreuje vôľa obce ako verejnoprávnej korporácie s ohľadom sa požiadavky na prejav vôle v oblasti samosprávy, rovnako sa zaoberal kompetenciami starostu obce, obecného zastupiteľstva, príp. ďalších orgánov obce a následkami pri ich prípadnom porušení, s čím súvisí otázka, či a ako sa obecné zastupiteľstvo podieľalo na kreovaní platu žalovaného a či a ako obecné zastupiteľstvo v rámci plnenia svojich kompetencií mohlo zabrániť vzniku škody tým, že žalovaný poberal plat starostu obce aj v prípade zániku jeho mandátu z dôvodu nezlučiteľnosti jeho funkcie podľa § 13a ods. 1 písm. h) ZoOZ.

57. Orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Kým starosta zastupuje obec navonok a plní reprezentatívnu funkciu, o dôležitých otázkach obce rozhoduje obecné zastupiteľstvo. Podľa ustanovenia § 11 ods. 4 písm. a) ZoOZ, obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním. Obecné zastupiteľstvo je konštituované ako najvyšší orgán obce so základnou pôsobnosťou, od ktorej je odvodená pôsobnosť ostatných orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Zákon obecnému zastupiteľstvu zveruje najdôležitejšie kompetencie v samospráve obce.

58. Jedným zo základných rozhodnutí pre oblasť interpretácie spôsobu konania verejnoprávnej korporácie je rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/284/2006, ktoré bolo podrobené ústavnoprávnemu prieskumu a v ňom formulované závery boli odobrené v náleze Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 389/2008. Najvyšší súd SR formuloval svoje právne závery takto: „U obce ako právnickej osoby (§ 18 ods. 2 písm. c) Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.) je potrebné rozlišovať vykonávanie právnych úkonov od rozhodovania o týchto úkonoch. Zatiaľ čo rozhodovanie znamená vytváranie vôle vo vnútri, v rámci organizačnej štruktúry obce o tom, či, respektíve aký právny úkon obec urobí (vykoná), právne konanie je prejavom už takto vytvorenej vôle navonok voči tretej osobe s cieľom založiť, zmeniť alebo zrušiť právny vzťah. Funkcia štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorým je nesporne starosta obce (§ 13 ods. 3 citovaného zákona), znamená výhradné oprávnenie konať menom obce navonok, t. j. prejavovať vôľu obce vo vzťahu k tretím osobám. Táto funkcia však sama o sebe nezahŕňa jeho výlučne oprávnenie vytvárať túto vôľu, ktorá je potom prejavovaná navonok práve v podobe právnych úkonov urobených na základe uvedeného konateľského oprávnenia. Oprávnenie rozhodovať o právnych úkonoch, t. j. o tom, či, resp. aký právny úkon obec urobí (prejaví), je zo zákona rozdelená medzi obecnú radu, štatutárny orgán a obecné zastupiteľstvo. Rozhodnutie obecného zastupiteľstva o majetkovoprávnom úkone nie je autoritatívnym výrokom obce, ktorým sa individuálny právny vzťah účastníkov zakladá, mení alebo ruší, ale je prejavom vôle obce. Tento prejav sa tvorí a prejavuje uznesením obecného zastupiteľstva. Právne účinky vyvolá však len vtedy, ak spĺňa formálne a meritórne náležitosti. Ak sa pred súdom vyskytne v občianskom súdnom konaní ako sporná otázka platnosti zmluvy uzavretej medzi obcou a druhým účastníkom zmluvy, ktorej predmetom je niektorý z majetkovoprávnych úkonov, ktorý vyžadoval rozhodnutie obecného zastupiteľstva, musí súd skúmať platnosť prejavu vôle tak z hľadiska formálnych (prijatie uznesenia spôsobom stanoveným v zákone), ako aj z hľadiska meritórnych náležitostí, ktorého jadrom je prejav vôle. Bez prejavu vôle a jeho vyjadrenia v objektívne zistiteľnej forme nemožno hovoriť o právnom úkone. Táto zásada platí aj pre prejavy vôle obce v oblasti občianskeho práva. Kým obecné zastupiteľstvo nerozhodlo o majetkovom právnom úkone a prijaté uznesenie nebolo pojaté do zápisu o priebehu schôdze obecného zastupiteľstva, nevznikol prejav vôle spôsobilý založiť právnym úkonom vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu.“ Podľa tohto rozhodnutia je teda potrebné odlišovať vykonávanie právnych úkonov obce od rozhodovania o týchto úkonoch.

59. ZoOZ ukladá povinnosť obecnému zastupiteľstvu rokovať v zbere. Dodržanie tohto pravidla je základným predpokladom toho, aby obecné zastupiteľstvo mohlo rozhodovať, lebo ide o kolektívny orgán. Vôľa obecného zastupiteľstva ako kolektívneho orgánu sa dá zistiť len tak, že ju jej členovia prejavia prostredníctvom hlasovania. Formu, ktorou obecné zastupiteľstvo vyjadruje obsah svojej vôle, zákon označuje názvom uznesenie. Deň schválenia uznesenia obecného zastupiteľstva je dňom jeho vydania. Za vôľu obce sa pokladá – ak nie je preukázaný opak – to, čo bolo vyjadrené v uznesení príslušného orgánu obce podľa o tom spísaného zápisu (nález NSS ČSR č. 15315/36 zo dňa 15. 10. 1936). Ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Sžo/283/2008 „prejavená vôľa obecného zastupiteľstva musí byť zjavná z obsahu jeho rozhodnutia – uznesenia, spôsobom určitým a zrozumiteľným tak, aby nemohli nastať pochybnosti o jeho rozhodnutí, ktoré zákonné podmienky v preskúmvanej veci neboli splnené. Dôkazom o prejavenej vôli obecného zastupiteľstva..... je len uznesenie obecného zastupiteľstva prijaté na jeho zasadnutí zapísané do zápisnice tohto zasadnutia, ktoré podpisuje starosta, čím potvrdzuje správnosť zápisnice zo zasadnutia.“

60. Inak povedané, prejav vôle obce sa tvorí a prejavuje uznesením obecného zastupiteľstva. Uznesenie obecného zastupiteľstva je materiálno – právnou podmienkou pre vyjadrenie prejavu vôle obce a stáva sa perfektným až vtedy, keď ho podpíše starosta, ktorý aj keď obec navonok zastupuje, nemôže sám vytvárať vôľu obce, ale túto vôľu môže len navonok oznamovať a po jej predchádzajúcom schválení prejavovať.

61. Pre platnosť právneho úkonu sa preto vyžaduje súlad medzi vôľou obce, ktorú vytvára obecné zastupiteľstvo a „zhmotňuje“ v uznesení obecného zastupiteľstva a prejavením vôle navonok starostom vo forme právneho úkonu urobeného starostom ako štatutárnym orgánom obce. V prípade absencie vôle obce, ako základnej pojmovej kategórie právneho systému, neexistuje ani právny úkon, pretože bez prejavu vôle a jeho vyjadrenia v objektívne zistiteľnej forme nemožno hovoriť o právnom úkone.

62. Výhradná právomoc obecného zastupiteľstva je upravená v ust. § 11 ods. 4 ZoOZ, ale vyplýva aj z ďalších ustanovení zákona alebo ďalších predpisov, akým je napr. zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len ZoMO). Výhradná právomoc znamená, že nemôže byť delegovaná na iný orgán. Podľa ust. § 11 ods. 4 písm. i) obecné zastupiteľstvo určuje plat starostu podľa osobitného zákona, ktorým je zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest. Vo veciach platových pomeroch je preto potrebné postupovať podľa tohto zákona.

63. Na túto zákonnú úpravu kreovania platových pomerov starostov obcí poukázal aj odvolací súd a zároveň upriamil pozornosť na to, že v období do 31. 05. 2011 predmetný zákon upravoval plat starostov v § 4 ods. 1, pričom v odseku 2 predmetného ustanovenia zákon výslovne stanovoval, že plat starostu nemôže byť nižší, ako je ustanovené v § 3 s tým, že obecné zastupiteľstvo môže tento plat rozhodnutím zvýšiť až na dvojnásobok. Z uvedeného možno vyvodiť, že do 31. 05. 2011 v prípade, ak obecné zastupiteľstvo nerozhodlo o zvýšení platu starostu až na dvojnásobok, nebola ingerencia obecného zastupiteľstva pri kreovaní platu starostu obce ani potrebná. Zmenu do uvedenej úpravy priniesla novela zákona č. 253/1994 Z. z. zákonom č. 154/2011 Z. z., ktorý v § 4 ods. 3 stanovoval, že ak obecné zastupiteľstvo nerozhodne o plate starostu podľa tohto zákona, patrí starostovi plat podľa § 3 ods. 1 s tým, že obecné zastupiteľstvo plat starostu opätovne raz ročne prerokuje. V danej súvislosti odvolací súd poukázal na ust. § 8a, podľa ktorého starosta zvolá zasadnutie obecného zastupiteľstva tak, aby sa uskutočnilo do 30. 06. 2011 a rozhodlo o plate starostu v súlade s týmto zákonom. Inak platí, že od 01. 06. 2011 patrí starostovi plat stanovený podľa § 3 ods. 1. Z uvedeného je potom zrejmé, že až s účinnosťou od 01. 07. 2011 bola ingerencia obecného zastupiteľstva pri kreovaní platu zákonom výslovne ustanovená.

64. Vykonaným dokazovaním a to výsluchom svedkov – bývalých poslancov obecného zastupiteľstva žalobkyne nebolo preukázané, že obecné zastupiteľstvo niekedy využilo svoju kompetenciu rozhodovať o zvýšení platu žalovaného ako starostu obce, ktorá kompetencia obecnému zastupiteľstvu vyplýva z ust. § 4 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z. z. v znení účinnom do 31. 05. 2011. Rovnako nebolo tvrdené a preukázané, že by žalovaný po nadobudnutí účinnosti novely tohto zákona zákonom č. 154/2011 Z. z. zvolal zasadnutie obecného zastupiteľstva tak, aby sa uskutočnilo do 30. 06. 2011 za účelom rozhodnutia o jeho „novom“ plate v súlade s týmto zákonom. Naopak, skutkové tvrdenia žalobkyne, že žalovaný poberal len základný plat, podľa počtu obyvateľov obce, zo strany žalovaného neboli rozporované a rovnako tak vyplývajú z predložených listinných dôkazov – mzdových listov žalovaného a z uznesenia o vznesení obvinenia, v ktorom sa uvádza, že žalovaný s využitím omylu obce Svätý Kríž si nechal vyplácať mzdu prináležiacu starostovi závislú iba od počtu obyvateľov obce v zmysle zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest.

65. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že obecné zastupiteľstvo žalobkyne sa na kreovaní možného zvýšeného platu žalovaného do 31. 05. 2011 nepodieľalo, pretože o prípadnom zvýšenom plate nerozhodovalo a v tomto smere preto neprijalo žiadne uznesenie. Preto žalovanému patril plat podľa § 3 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z. z. Po tomto dátume bola ingerencia obecného zastupiteľstva pri kreovaní platu zákonom výslovne ustanovená, ale tým, že žalovaný nezvolal zasadnutie obecného zastupiteľstva v lehote do 30. 06. 2011, ostal mu plat v zákonnej (základnej) výške. Ako je uvedené v bodoch 58. - 60. odôvodnenia tohto rozsudku, vôľa obce sa vytvára a prejavuje uznesením obecného zastupiteľstva a ohľadom platu žalovaného nebola obecným zastupiteľstvom nikdy prejavená a vyjadrená.

66. Pokiaľ sa týka podnikateľskej činnosti žalovaného a nezlučiteľnosti funkcií súd uvádza nasledovne:

67. Dňa 01. 10. 2004 nadobudol účinnosť ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, ktorý sa o. i. vzťahuje podľa čl. 2 ods. 1 písm. o) aj na starostov obcí. V zmysle čl. 5 ods. 2 ústavného zákona verejný funkcionár nesmie byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby, ktorá bola zriadená na výkon podnikateľskej činnosti, okrem valného zhromaždenia a členskej schôdze. Verejný funkcionár nesmie podnikáť; to sa nevzťahuje na výkon povolania, ktoré môže vykonávať len fyzická osoba za zákonom ustanovených podmienok.

68. S účinnosťou od 01. 04. 2010 bol novelizovaný ZoOZ zákonom č. 102/2010 Z. z., ktorý uložil starostom povinnosť skutočnosti podľa § 13a ods. 1 písm. d), g) a h) bezodkladne písomne oznámiť obci (ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin; zmenu trvalého pobytu; vznik inkompatibility). Ak totiž nastane niektorý z dôvodov nezlučiteľnosti funkcie starostu podľa § 13a písm. h) ZoOZ, t. j. inkompatibilita v dôsledku súbehu funkcií, táto skutočnosť sama o sebe nemá za následok zánik mandátu starostu. Zákonodarcia preto umožnil starostom, aby v zákonom ustanovenej lehote 30 dní (uvedenú lehotu nemožno predĺžiť, skrátiť, ani odpustiť) urobili relevantný úkon na odstránenie tohto rozporu. O aký právny úkon v praxi malo ísť, záviselo od konkrétnej právnej úpravy osobitného zákona, muselo ísť o taký právny úkon, ktorý by bol svojim účinkom spôsobilý vylúčiť zánik funkcie starostu obce podľa § 13 ods. 3. Ako obligatórnu formu tohto oznámenia zákon ustanovil písomnú formu. Povinnosť mal starosta obce realizovať v čo najkratšom čase od momentu, ako sa starostovi stala skutočnosť spôsobujúca zánik jeho mandátu známou. Uvedená zákonná požiadavka je namieste kvôli včasnej informovanosti obce. Starosta musí v tejto lehote uskutočniť predmetný právny úkon preukázateľným spôsobom a môže tak právne účinným spôsobom urobiť najskôr v deň, keď nezlučiteľnosť vznikla. Ak

tak starosta neurobí, márnym uplynutím lehoty mandát zanikne ex lege, nie je potrebné, aby sa o tomto právnom následku, resp. o jeho účinkoch rozhodovalo.

69. Vykonaným dokazovaním nebolo v konaní preukázané, že si žalovaný vyššie uvedenú zákonnú povinnosť splnil a obecnému zastupiteľstvu ako orgánu obce oznámil skutočnosti vyplývajúce zo ZoOZ rozhodné pre zánik funkcie starostu obce. Uvedené oznámenie zo strany žalovaného nebolo v spore preukázané.

70. Pokiaľ sa týka vedomosti vtedajších poslancov obecného zastupiteľstva žalobkyne o podnikateľskej činnosti žalovaného, súd dáva do pozornosti právny názor odvolacieho súdu, ktorý sa vo svojom ostatnom rozhodnutí v bode 10.3.1 vyjadril, či individuálna „súkromná“ vedomosť niektorých poslancov o zániku funkcie starostu – žalovaného bez ďalšieho mohla mať/mala relevantný vplyv pre vyslovenie záveru o spoluzavinení poškodenej na vzniku spôsobenej škody, resp. či pre vyslovenie tohto záveru by bola relevantná (výlučne) „vedomosť“ obecného zastupiteľstva ako orgánu obce – žalobkyne zistená a posudzovaná (prerokovávaná) v rámci plnenia kompetencií obecného zastupiteľstva na základe príslušného návrhu, príp. podnetu. Podľa názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, pre posúdenie možného spoluzavinenia poškodenej – žalobkyne je rozhodným zistenie, či obecné zastupiteľstvo ako orgán žalobcu malo „vedomosť“ o dôvodoch spôsobujúcich ex lege zánik funkcie starostu – žalovaného, v tom zmysle, či tomuto orgánu obce bol predložený nejaký návrh alebo podnet, ktorým by sa obecné zastupiteľstvo malo v rámci svojej právomoci povinnosť zaoberať. Nemožno však (v konkrétnostiach posudzovaného prípadu) prehliadať nespornú vedomostnú zložku niektorých poslancov, ktorá by bola reálne spôsobilá (vo vzťahu k vedomostnej zložke obecného zastupiteľstva) sa nejakým spôsobom navonok prejavíť pri rokovaní/hlasovaní obecného zastupiteľstva týkajúci sa platových pomerov žalovaného ako starostu, príp. jeho samotného postavenia. Odvolací súd potom akcentoval, že síce nemožno v absolútnom ponímaní stotožňovať vedomosť niektorého (niektorých) z poslancov obecného zastupiteľstva o vykonávaní podnikateľskej činnosti zo strany žalovaného s „vedomosťou“ obecného zastupiteľstva o tejto skutočnosti, pričom vedomostná zložka niektorých členov obecného zastupiteľstva o vykonávaní podnikateľskej činnosti starostu, by podľa názoru odvolacieho súdu mohla mať pre možný záver o spoluzavinení žalobkyne význam iba v prípade, ak by táto bola „premietnutá“ do výsledkov aktívneho úradného postupu obecného zastupiteľstva (t. j. rokovaní a s tým nepochybne spojených hlasovaní), príp. do jeho pasivity.

71. Individuálna „vedomosť“ jednotlivých poslancov bez toho, aby sa „pretavila“ do rozhodnutia obecného zastupiteľstva prijatého vo forme uznesenia, je bez akéhokoľvek právneho významu pokiaľ sa týka kreovania vôle obce. „Vedomosť“ jednotlivých poslancov o podnikateľskej činnosti žalovaného nie je, vzhľadom na vyššie popísaný spôsob, akým sa vytvára vôľa obce, „vedomosťou“ samotnej obce. Dôvody spôsobujúce zánik mandátu starostu neboli nikdy predmetom rokovania a následného hlasovania obecného zastupiteľstva. Žalovaný svoju zákonnú povinnosť podľa § 13a ods. 4 ZoOZ nemôže prenášať na jednotlivých poslancov v tom smere, že mali požadovať od žalovaného ako starostu informácie o jeho činnosti, žiadať starostu o zvolanie obecného zastupiteľstva, iniciovať zriadenie kontrolnej komisie, prípadne podávať podnety na príslušné orgány, keď navyše o takýchto úkonoch rozhoduje obec. Naopak, bol to žalovaný ktorý, aby zabránil zániku svojho mandátu starostu zo zákona, do 30 dní nevykonal právny úkon na odstránenie nezlučiteľnosti jeho funkcie a preto svoju zodpovednosť nemôže prenášať na žalobkyňu.

72. Podľa § 12 ods. 7 ZoOZ obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbore. Spôsobilé rokovať a uznávať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia obecného zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov, ak časť vety za bodkočiarkou, odsek 5, § 13 ods. 8, § 18a ods. 3 a 10, § 20a ods. 4 a § 20b ods. 5 alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

73. Ohliadnuc od skutočnosti, že predmetom rokovania obecného zastupiteľstva nebola nezlučiteľnosť funkcie starostu s výkonom podnikateľskej činnosti, zo svedeckých výpovedí vtedajších poslancov obecného zastupiteľstva žalobkyne vo volebnom období 2006 – 2010 bližšie popísaných v bode 30. odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo, že z celkového počtu siedmich poslancov nemali vedomosť o podnikateľskej činnosti štyria (I., E., L., I.), t. j. nebola by splnená pri prípadnom hlasovaní nadpolovičná väčšina z celkového počtu poslancov (za predpokladu účasti všetkých poslancov). V ďalšom volebnom období z celkového počtu siedmich poslancov nemali vedomosť o podnikateľskej činnosti minimálne štyria poslanci (I., E., L., O.). Poslanec N. nebol vypočítaný ani v rámci prípravného konania a ani

v tomto spore žalovaný, na ktorom spočíva dôkazné bremeno, jeho výsluch nenavrhol. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu. Preto ak NS SR vo svojom ostatnom rozhodnutí uviedol, že aké bolo (za predpokladu úvah o kolektívnej „spoluzodpovednosti“ poslancov obecného zastupiteľstva) presné zloženie zastupiteľstva v rozhodnom období, aký bol podiel jeho členov s vedomosťou o probléme predstavovanom žalovaným a podiel ďalších členov bez takej vedomosti a napokon, či a v akom príbuzenskom pomere k žalovanému boli (až dvaja) členovia zastupiteľstva s totožným priezviskom a ako by títo boli schopní ovplyvniť prípadné hlasovanie majúce žalobkyňu ubrániť pred záverom o jej spoluzavinení na vzniku škody, ktorej náhrady sa domáhala súd uvádza, že nadpolovičná väčšina poslancov obecného zastupiteľstva o podnikateľskej činnosti žalovaného nevedela a z celkového počtu sedem poslancov bol v príbuzenskom vzťahu k žalovanému v každom volebnom období v rozhodujúcom čase len jeden poslanec (K. ml., resp. B.).

74. Pokiaľ odvolací súd upriamil pozornosť na zákonné ustanovenia upravujúce v rozhodnom čase platné a účinné ust. § 48 ods. 1 písm. d) zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí (nové voľby), príp. § 13b ods. 1 ZoOZ (povinnosti zástupcu starostu), súd prvej inštancie uvádza nasledovné:

75. Tým, že žalovaný nevykonával právny úkon na odstránenie nezlučiteľnosti jeho funkcie, funkcia starostu mu zanikla zo zákona. Súd v konaní nemal preukázaný prejav vôle žalobkyne na predloženie žiadosti o vyhlásenie nových volieb podľa § 48 ods. 1 písm. d) zákona č. 346/1990 Zb., keďže sa zo zákona uprázdnilo miesto starostu obce, čím možno skonštatovať zanedbanie uvedenej povinnosti žalobkyňou, ktoré ale spôsobil žalovaný tým, že si nespĺnil svoju zákonnú povinnosť oznámiť nezlučiteľnosť funkcií. Účelom inštitútu zástupcu starostu je zabezpečiť kontinuálne plnenie úloh starostu obce. Funkcia zástupcu starostu je obligatórnou, t. j. post zástupcu by mal byť obsadený počas celého funkčného obdobia zvoleného starostu obce, s ktorým cieľom zákonodarcu upravil viaceré právne garancie zabezpečenia tohto stavu. Ak zanikne mandát starostu pred uplynutím funkčného obdobia, ako sa tomu tak stalo v súdnej veci, zástupca starostu plní úlohy starostu v plnom rozsahu. Z výsluchu svedka G. D. vyplynulo, že „žalovaný mal zástupcu, tohto si vyberal sám a schvaľovalo ho obecné zastupiteľstvo po každom volebnom období, aj v 2006 aj v 2010. V roku 2006 bol zástupcom p. K., keďže sa potom vzdal alebo odstúpil, tak do roka bol navrhnutý a schválený on a takisto navrhnutý a schválený aj v roku 2010“. Je otázne, vzhľadom na vtedajšie fungovanie orgánov žalobkyne, do akej miery vykonával zástupca svoje kompetencie, možno však skonštatovať zanedbanie povinností žalobkyne.

76. Pri pomerovaní porušení povinností žalovaného na strane jednej a zanedbania povinností žalobkyne na strane druhej, súd poukazuje na právny záver vyslovený odvolacím súdom. V tejto súvislosti odvolací súd akcentoval na strane žalovaného ako škodcu porušenie jeho povinností so závažnými trestnoprávnymi následkami a na strane žalobkyne (v prípade vyslovenia záveru o spoluzavinení poškodenej) tolerovanie tohto stavu, príp. nezabránenie tomuto následku. Je však potrebné mať na zreteli, že pokiaľ ust. § 441 Občianskeho zákonníka nevyklučuje možnosť spoluzavinenia poškodeného ani pri škode spôsobenej úmyselne, v prípade ak žalovaný spôsobil škodu úmyselne a poškodený ju spôsobil z nedbanlivosti, bude nedbanlivosť poškodeného v pomere k úmyselnému zavineniu žalovaného tak nepatrná, že nebude možné použiť ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka (R 22/1979). Súd preto dospel k záveru, že spoluzodpovednosť žalobkyne na spôsobenej škode nie je daná.

77. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 22C/11/2020 mal súd zistené a medzi stranami sporu nebolo sporné, že zo strany žalovaného došlo k úhrade sumy 84.699,89 eur a to v dvoch splátkach – dňa 26. 10. 2018 žalovaný uhradil na účet žalobkyne sumu vo výške 34.899,89 eur a dňa 22. 01. 2019 sumu vo výške 50.000 eur. Žalovaný plnil na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/30/2017-231 zo dňa 11. 01. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/168/2018-309 zo dňa 31. 07. 2018, ktorý v časti čo do zaplatenia istiny nadobudol právoplatnosť dňa 28. 09. 2018, a ktoré rozhodnutia boli neskôr v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolania) zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR 4Cdo/68/2019 zo dňa 29. 01. 2020.

78. Ako vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5MCdo/17/2009 zo dňa 23. 11. 2011, „v prípade poskytnutia plnenia na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, ktoré

bolo neskôr zrušené, ide o bezdôvodné obohatenie; vo všetkých týchto prípadoch môže dôjsť k novému prejednaní veci a k vydaniu rozhodnutia, ktoré je buď totožné alebo iné, než rozhodnutie pôvodné, ktoré bolo dôvodom pre plnenie a splnenie si hmotnoprávnej povinnosti. Tento právny dôvod trvá aj v prípade zrušenia rozsudku, ktorý ho deklaroval, takže v takomto prípade nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení až dotedy, kým súd opätovne nevydá rozhodnutie o uplatnenom nároku“.

79. Súd prvej inštancie potom v zhode so svojim už vysloveným právnym názorom, vychádzajúc z princípu právnej istoty, aby žalovaným už poskytnuté plnenie žalobkyni bolo plnením na základe rozhodnutia súdu a teda spôsobilého exekučného titulu, napriek tomu, že došlo k splneniu si povinnosti žalovaným, ho zaviazal zaplatiť zostatok žalobkyňou uplatnenej istiny vo výške 42.349,94 eur. Splnenie povinnosti žalovaným súd zohľadnil pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania a trovách konania.

80. Judikatúra NS SR rieši otázku úroku z omeškania napr. v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR v zošite 5/2002, č. 4 tak, že pri nároku na náhradu škody, ak čas plnenia nie určený dohodou ani právnym predpisom, jeho splatnosť preto treba posudzovať podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka (rovnako rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. 09. 2012, sp. zn. 7 M Cdo/15/2011). Pretože strany sporu neuzavreli dohodu o splatnosti záväzku a v nadväznosti na to bol dlžník (žalovaný) povinný plniť prvý deň po tom, čo ho o plnenie veriteľ (žalobkyňa) požiadal. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu mal súd preukázané, že poškodená (žalobkyňa) si v uvedenom trestnom konaní uplatnila nárok na náhradu škody, a to pri výsluchu poškodenej zo dňa 22. 03. 2013. Pri výsluchu poškodenej bol zároveň prítomný aj právny zástupca obvineného (aktuálne v prejednávanej veci žalovaného). Žalovaný sa o uplatnení nároku na náhradu škody nepochybne dozvedel od svojho obhajcu, ktorý bol prítomný pri výsluchu poškodenej v predmetný deň. Súd preto dospel k záveru, že žalobkyni prináležia úroky z omeškania zo súdom priznanej sumy od 23. 03. 2013. Pokiaľ sa podanou žalobou žalobkyňa domáhala skoršieho počiatku platenia úrokov z omeškania (od 11. 10. 2011) a vo vyššej výške, v zostávajúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Výška úroku z omeškania ku dňu 23. 03. 2013 predstavuje 5,75 %.

81. Súd preto žalobkyni priznal úrok z omeškania v zákonnej výške, t. j. vo výške 5,75 % ročne zo súdom priznanej sumy 42.349,94 eur od 23. 03. 2013 do 21. 01. 2019, pretože žalovaný dňa 22. 01. 2019 vyplatil žalobkyni zvyšok uplatnenej pohľadávky.

82. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP, t. j. podľa zásady úspechu v spore. Zásada úspechu sa uplatní a v otázke príslušenstva uplatneného nároku. Aby strane mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, je potrebné, aby bola plne úspešná aj v príslušenstve uplatneného nároku. Dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by (v prevažnej miere) úspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, súd v konaní preukázané nemal. Naopak, žalobou uplatnený nárok vznikol úmyselnou trestnou činnosťou žalovaného, čo vylučuje aplikáciu ust. § 257 CSP. Pomer úspechu v základnom konaní (v konaní pred prvoinštančným a odvolacím súdom) bol vyčíslený nasledovne:

83. Predmet sporu bol žalobkyňou vymedzený podanou žalobou, ktorou si uplatnila nárok na zaplatenie sumy 84.699,89 eur, spolu s 9,50 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 84.699,89 eur od 11. 10. 2011 do zaplatenia. Pretože žalovaný žalobou uplatnenú pohľadávku uhradil v priebehu sporu a to v dvoch splátkach – dňa 26. 10. 2018 sumu vo výške 34.899,89 eur a dňa 22. 01. 2019 sumu vo výške 50.000 eur, dňom (čiastočnej) úhrady žalovanej sumy možno ohraničiť koniec nároku na zaplatenie príslušenstva uplatnenej pohľadávky – úrokov z omeškania nasledovne: 84.699,89 eur, spolu s 9,50 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 84.699,89 eur od 11. 10. 2011 do 26. 10. 2018 (kedy žalovaný uhradil sumu vo výške 34.899,89 eur), čo v prepočte predstavuje sumu vo výške 56.722,24 eur a zo sumy 50.000 eur od 27. 10. 2018 do 21. 01. 2019 (keďže zo strany žalovaného došlo dňa 22. 01. 2019 k úhrade zostávajúcej sumy vo výške 50.000 eur), čo v prepočte predstavuje sumu vo výške 1.145,20 eur. Predmetom sporu tak bolo zaplatenie sumy vo výške 142.567,33 eur.

84. Súd prvej inštancie (právoplatným) rozsudkom č. k. 11C/4/2020-202 zo dňa 29. 10. 2020 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 42.349,95 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 42.349,95 eur od 23. 03. 2013 do 25. 10. 2018 (čo v prepočte predstavuje 13.630,01 eur) a zo sumy 7.450,06 eur od 26. 10. 2018 do 21. 01. 2019 (čo v prepočte predstavuje 103,28 eur). Ide o úspech žalobkyne spolu vo výške 56.083,24 eur.

85. Súd prvej inštancie týmto rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 42.349,94 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 42.349,94 eur od 23. 03. 2013 do 21. 01. 2019 (čo v prepočte predstavuje 14.217,10 eur). Ide o úspech žalobkyne spolu vo výške 56.567,04 eur.

86. Z celkovo uplatnenej pohľadávky 142.567,33 eur potom úspech žalobkyne činí 112.650,28 eur, t. j. 79 %, úspech žalovaného predstavuje 21 %. Preto súd priznal žalobkyni náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu rozdielu oboch uvedených súm v prospech žalobkyne, t. j. 58 % v časti, v ktorej úspech žalobkyne prevyšuje úspech žalovaného.

87. Pokiaľ sa týka trov dovolacieho konania, súd vychádzal z právneho názoru vysloveného Ústavným súdom SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 453/2019 z 19. 11. 2019, v zmysle ktorého „základné ustanovenie o nároku na náhradu trov konania vyjadrené v § 255 CSP (zásada úspechu v konaní) nevyklučuje rôzny pomer úspechu v jednotlivých fázach konania – prvoinštančného, odvolacieho i dovolacieho, ktorý by vyústil do rozhodnutia o nároku na náhradu trov jednotlivých konaní (§ 262 ods. 1 CSP) tromi samostatnými výrokmi. Takéto rozhodnutie potom tvorí základ pre rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom uvedeným v § 262 ods. 2 CSP. Možno preto uzavrieť, že dovolacie konanie predstavuje v tomto smere samostatnú, od ostatného konania nezávislú časť konania, čo zakladá súdu možnosť, nezávisle od celkového výsledku sporu rozhodnúť len o trovách dovolacieho konania, s prihliadnutím na úspech sporovej strany v dovolacom konaní, bez ohľadu na definitívny výsledok sporu“. Preto súd priznal stranám sporu podľa ich úspechu v jednotlivých dovolaciach (dvoch) konaniach náhradu dovolacieho konania a to žalovanému náhradu trov dovolacieho konania o dovolaní žalovaného zo dňa 27. 11. 2018 a žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 6Cdo/75/2021 (dovolanie žalovaného bolo v tomto dovolacom konaní odmietnuté).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.